

výročná
správa
Annual Report 2010

Úvod

Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov ukladá v § 10 Úradu pre reguláciu sieťových odvetví každoročne predložiť Národnej rade Slovenskej republiky správu o činnosti a hospodárení úradu. Predkladaná správa, ktorú schválila Rada pre reguláciu, odráža činnosť úradu v roku 2010 s tým, že obsahuje aj údaje a informácie týkajúce sa roka 2011, pretože tieto sú výsledkom činnosti úradu v predchádzajúcom období.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) vo svojej činnosti vychádzal zo základného strategického dokumentu Rady pre reguláciu, Regulačnej politiky na regulačné obdobie 2009 až 2011. Jeho cieľom bolo udržať stabilitu cien, pomôcť vytvoriť konkurenčné prostredie na trhu s elektrinou a plynom, zvýšiť kvalitu dodávok energií a služieb s nimi spojených a to všetko na pozadí permanentnej ochrany spotrebiteľov.

Činnosť úradu je rozsiahla, ale verejnosť ju väčšinou stotožňuje s cenovou reguláciou. Práve do tejto oblasti sa koncentrovalo úsilie monopolných dodávateľov energií v snahe o maximalizáciu svojich ziskov na úkor odberateľov. Úrad, hoci v personálne a finančne neporovnateľne nepriaznivejšej situácii voči nadnárodným monopolným spoločnostiam, dokázal na základe vlastných analýz a postupov čeliť tlakom lobistických podnikateľských kruhov a nezorientovaných médií a svoju pozíciu nezávislej a autonómnej štátnej autority si obhájil.

Rozhodnutia úradu boli len najviditeľnejším vrcholom aktivít, ktoré bolo potrebné absolvovať v roku 2010, charakteristickým doznievaním svetovej finančnej a hospodárskej krízy. V popredí stála úloha rozhybať trh s energiami a možno povedať, že uplynulý rok sa stal pre sektor elektroenergetiky a plynárenstva rokom prelomovým. Úrad svojou sekundárnou legislatívou naštartoval trh, ktorý sa v roku 2010 rozvinul tak, že nadobudol znaky štandardného konkurenčného prostredia a v blízkej budúcnosti bude možné uvažovať o skončení regulácie dodávky elektriny a plynu aj pre domácnosti a malé podniky.

K oživeniu trhu prispeli regulačné postupy. Dôraz sa položil na motivačné metódy, ktoré sú používané vo väčšine členských štátov Európskej únie. Zásadnou zmenou oproti minulosti bola zmena metódy regulácie. Už v roku 2009 sa prestala uplatňovať výnosová metóda, označovaná ako „revenue cap“ a začala sa

uplatňovať metóda cenového stropu, známa ako metóda „price cap“.

Metóda „price – cap“ bola dominantnou metódou v roku 2010 a pretože sa osvedčila a priniesla pozitívne výsledky, zostane ňou aj v nasledujúcom regulačnom období. Na regulované subjekty má stimulujúci vplyv, umožňuje im vytvárať dostatok disponibilných finančných zdrojov, vytvára priestor pre uplatňovanie konkurencie a zvyšuje úroveň ochrany spotrebiteľov. Významným faktorom jej preferencie je stabilita cien, ktoré nepodliehajú krátkodobým konjunkturálnym výkyvom. Zatiaľ, čo sa v okolitých štátoch ceny zvyšovali, na Slovensku sa vyhli krátkodobým prudkým výkyvom a zostali počas kritického roku 2009 a aj v roku 2010 stabilné. Regulované poplatky, ktoré úrad priamo ovplyvňuje, dokonca poklesli.

Úrad pri tom zohral rozhodujúcu stabilizačnú úlohu a napriek katastrofickým predpovediam o tzv. „blackoutoch“ alebo krachoch podnikov k ničomu podobnému neprišlo, čo je dôkazom, že regulované subjekty mali dostatok prostriedkov na svoju činnosť, vrátane ďalšieho rozvoja.

Vychádzajúc z doterajších skúseností možno konštatovať, že situácia vo vývoji cien elektriny a plynu, ale aj v tepelnej energetike a vodárenstve sa stabilizovala, tvorba cien sa stala transparentnou a regulované subjekty mali a aj budú mať zabezpečenú návratnosť investícií a primeraný zisk, pričom sú nútené hospodáriť stále efektívnejšie.

To, že udalosti roka 2010 nakoniec predsa len znamenali zvýšenie ceny elektriny pre domácnosti, bolo spôsobené nárastom nákladov spadajúcich do tarify za prevádzkovanie systému, ktorá okrem iného zahŕňa v sebe aj náklady na elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov. Táto tarifa vstupuje do ceny za prenos a distribúciu elektriny a hradí ju každý koncový odberateľ elektriny.

Úrad počas roka často upozorňoval, že z dôvodu výrazného nárastu počtu a kapacity fotovoltických zdrojov dôjde prostredníctvom tarify za prevádzkovanie systému k negatívnemu vplyvu na koncovú cenu elektriny. Povoľovanie výstavby zariadení na výrobu elektriny však úrad nemá vo svojej kompetencii a preto v tejto oblasti zohral len úlohu vykonávateľa zákonných ustanovení.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

V roku 2010 úrad zintenzívnil kontrolu regulovaných subjektov a ukladanie sankcií za porušovanie zákona. Začal dôsledne uplatňovať nové nástroje regulácie, akými sú štandardy kvality, oddelená evidencia a pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidlá na odpisovanie. Výsledky roka 2010 predstavujú širokú bázu údajov potrebných na hodnotenie dopadov regulácie, bonity podnikov a budú východiskom pre postupy úradu v ďalšom období.

Činnosť a výsledky úradu sa odrazili aj na zvýšenom renomé úradu v medzinárodnej oblasti. Úrad je aktívnym členom viacerých medzinárodných organizácií v rámci Európskej únie a jeho predseda je viceprezidentom organizácie ERRA - Energetickej regionálnej asociácie regulátorov, ktorá združuje európske a eurázijské krajiny.

V spätnom pohľade na rok 2010 možno konštatovať, že ciele vytýčené v regulačnej politike sa podarilo dosiahnuť. Na trhu s energiami už síce funguje konkurencia, ale istá miera ingerencie štátu zostane v monopolnej štruktúre sieťových odvetví aj v budúcnosti potrebná. Je vysoký predpoklad, že ak bude zachovaná nezávislosť úradu a integrita jeho orgánov, regulácia sieťových odvetví bude ďalej úspešne pokračovať na prospech občanov Slovenska.

I. Zoznam právnych predpisov, podľa ktorých sa postupovalo v roku 2010

Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii sieťových odvetví a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 397/2002 Z. z., zákona č. 442/2002 Z. z., zákona č. 658/2004 Z. z., zákona č. 107/2007 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z., zákona č. 283/2008 Z. z., zákona č. 73/2009 Z. z., zákona č. 309/2009 Z. z., zákona č. 142/2010 Z. z. a zákona č. 558/2010 Z. z. (ďalej len „zákon č. 276/2001 Z. z.“)

Zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení v znení zákona č. 555/2005 Z. z., zákona č. 238/2006 Z. z., zákona č. 107/2007 Z. z., zákona č. 68/2008 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z., zákona č. 283/2008 Z. z., zákona č. 476/2008 Z. z., zákona č. 73/2009 Z. z., zákona č. 309/2009 Z. z., zákona č. 293/2009 Z. z., zákona č. 142/2010 Z. z. a zákona č. 136/2010 Z. z. (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z. z.“)

Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z., zákona č. 309/2009 Z. z. a zákona č. 136/2010 Z. z. (ďalej len „zákon č. 657/2004 Z. z.“)

Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 364/2004 Z. z., zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 230/2005 Z. z., zákona č. 515/2008 Z. z. a zákona č. 394/2009 Z. z. (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“)

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 364/2004 Z. z.“)

Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 492/2010 Z. z. a v znení zákona č. 558/2010 Z. z. (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd (ďalej len „nariadenie vlády č. 755/2004 Z. z.“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom v znení nariadenia vlády č. 212/2010 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády č. 409/2007 Z. z.“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou v znení nariadenia vlády č. 211/2010 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády č. 317/2007 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 212/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor žiadosti o vydanie povolenia (ďalej len „vyhláška č. 212/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 328/2005 Z. z., ktorou sa určuje spôsob overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla a distribúciu tepla, normatívne ukazovatele spotreby tepla, rozsah ekonomicky oprávnených nákladov na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení a spôsob úhrady týchto nákladov v znení vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 59/2008 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 328/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 630/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla v znení vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 358/2009 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 630/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 208/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti žiadosti a zoznam dokumentov na udelenie výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do siete a zásobníka pre nové významné plynárenské zariadenie alebo zrekonštruované

plynárenské zariadenie (ďalej len „vyhláška č. 208/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 315/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávanej elektriny a poskytovaných služieb (ďalej len „vyhláška č. 315/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 316/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávania tepla a poskytovaných služieb pri dodávke tepla (ďalej len „vyhláška č. 316/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 317/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávania pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a súvisiacich služieb (ďalej len „vyhláška č. 317/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 328/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávania plynu a poskytovaných služieb v plynárenstve (ďalej len „vyhláška č. 328/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 349/2008 Z. z., o pravidlách pre predaj elektriny formou aukcií (ďalej len „vyhláška č. 349/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 415/2008 Z. z., o spôsobe vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, o spôsobe vedenia oddelenej evidencie nákladov, výnosov, aktív a pasív a predkladaní výstupov z oddelenej evidencie (ďalej len „vyhláška č. 415/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 366/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách o preukázaní technických predpokladov na podnikanie v energetike (ďalej len „vyhláška č. 366/2009 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 490/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podpore obnoviteľných zdrojov energie, vysoko účinnej kombinovanej výroby a biometánu (ďalej len „vyhláška č. 490/2009 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 283/2010 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob ich výpočtu (ďalej len „vyhláška č. 283/2010 Z. z.“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 28. júla 2008 č. 2/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v elektroenergetike (oznámenie č. 311/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.), výnosu z 10. júna 2009 č. 2/2009 (oznámenie č. 239/2009 Z. z.), výnosu z 9. septembra 2009 č. 7/2009 (oznámenie č. 362/2009 Z. z.) a výnosu z 23. júna 2010 č. 2/2010 (oznámenie č. 302/2010 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 2/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 3/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (oznámenie č. 295/2008 Z. z.) v znení výnosu z 10. júna 2009 č. 3/2009 (oznámenie č. 240/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 3/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 4/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v plynárenstve a ktorým sa dopĺňa výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 4/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v plynárenstve (oznámenie č. 291/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.), výnosu z 10. júna 2009 č. 4/2009 (oznámenie č. 241/2009 Z. z.) a výnosu z 23. júna 2010 č. 4/2010 (oznámenie č. 303/2010 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 4/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 5/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku (oznámenie č. 294/2008 Z. z.) v znení výnosu z 10. júna 2009 č. 5/2009 (oznámenie č. 242/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 5/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 **č. 6/2008**, ktorým sa ustanovuje regulácia cien tepla (oznámenie č. 296/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.), výnosu z 10. júna 2009 č. 6/2009 (oznámenie č. 243/2009 Z. z.) a výnosu z 23. júna 2010 č. 6/2010 (oznámenie č. 304/2010 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 6/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 10. júna 2009 **č. 1/2009** o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsobe jej vykonania (oznámenie č. 238/2009 Z. z.) v znení výnosu z 20. mája 2010 č. 1/2010 (oznámenie č. 242/2010 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 1/2009“)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 z 26. júna 2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 12/zv. 2) v platnom znení (ďalej len „európske nariadenie č. 1228/2003“),

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 z 28. septembra 2005 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn (Ú. v. EÚ L 289, 3. 11. 2005) (ďalej len „európske nariadenie č. 1775/2005“),

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES zo dňa 26. 06. 2003 (Ú. v. EÚ L 176, 15. 07. 2003) (ďalej len „smernica č. 2003/54/ES“), Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom (Ú. v. EÚ L 176, 15. 07. 2003), ktorou sa ruší Smernica č. 98/30/ES zo dňa 26. 06. 2003 (ďalej len „smernica č. 2003/55/ES“).

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/89/ES z 18. januára 2006 o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a investícií do infraštruktúry (Ú. v. EÚ L 33, 4. 2. 2006) (ďalej len „smernica č. 2005/89/ES“),

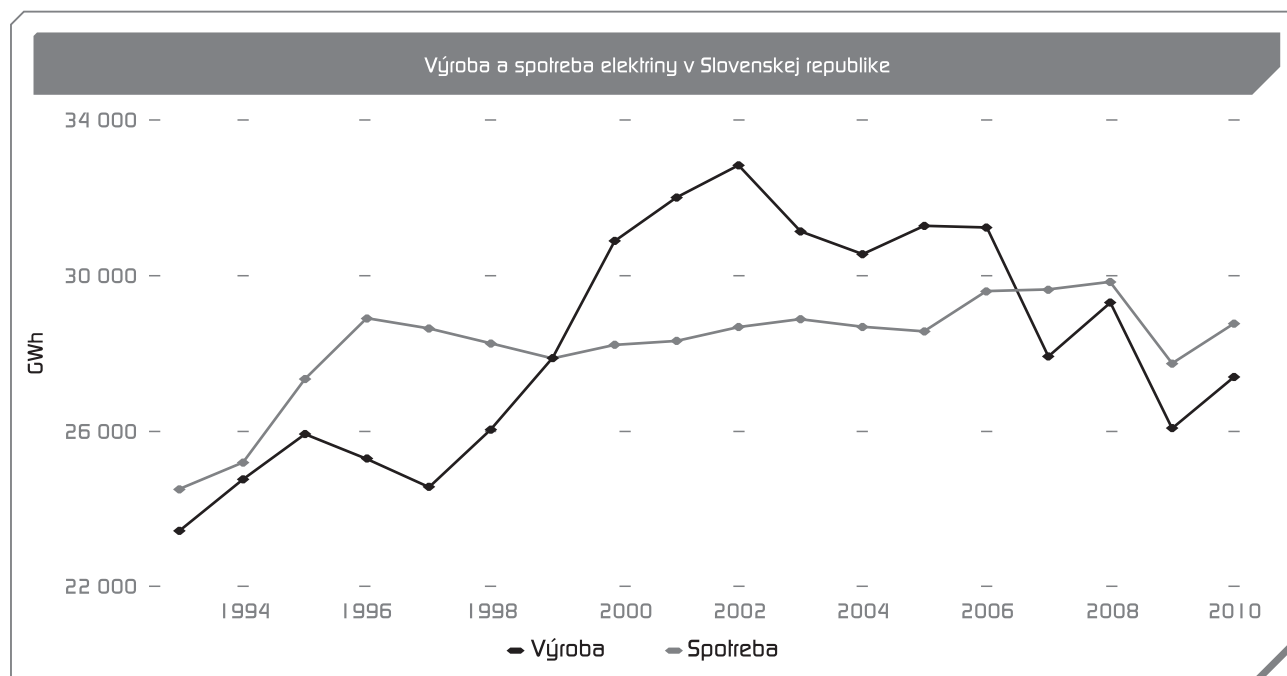
II. Uskutočňovanie regulačnej politiky

II.1. Elektroenergetika

Faktorom, ktorý v roku 2010 podstatne ovplyvňoval odvetvie elektroenergetiky, bola svetová finančná a hospodárska kríza. Spotreba elektriny síce vzrástla medziročne o 5,02 % na hodnotu 28 761 GWh a výroba elektriny o 6,32 % na hodnotu 27 720 GWh, avšak tieto hodnoty spotreby a výroby elektriny ešte nedosiahli úroveň spred dvoch rokov.

bol druhým rokom súčasného 3-ročného regulačného obdobia, v ktorom sa už druhý rok uplatňovala metóda cenového stropu – tzv. „price cap“.

Existencia adekvátnej miery regulácie sa aj naďalej ukázala ako nevyhnutná. K zmenám došlo v štruktúre a rozsahu tarifných sadzieb za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny na úrovni nízkeho napätia, čo umožňuje odberateľom elektriny

Pozitívnym prínosom krízy sú dopady, medzi ktoré z pohľadu situácie na Slovensku patria najmä

- pokračujúci pokles nadhodnotených cien energií na komoditných burzách a aukciách elektriny,
- výraznejší rozvoj trhu s elektrinou, osobitne výrazný vstup alternatívnych dodávateľov elektriny, ktorí ponúkajú atraktívne ceny za dodávku elektriny, nezaťažené prevádzkovými nákladmi spoločností nielen pre veľkých a stredných odberateľov, ale aj pre malé podniky a odberateľov elektriny v domácnostiach.

Základný princíp regulácie cien, schvaľovaných alebo určovaných úradom pre rok 2010, zostal zachovaný. Hodnotený rok 2010

optimalizovať náklady na služby súvisiace s dodávkou elektriny v závislosti na charaktere a výške spotreby elektriny.

Schválené cenové rozhodnutia úradu znamenali pre odberateľov elektriny v domácnostiach, že priemerné ceny za združenú dodávku elektriny pre rok 2010 oproti roku 2009 boli nižšie o 2,68 %. Z jednotlivých zložiek ceny vzrástla len tarifa za prevádzkovanie systému o 131,5 % na hodnotu 6,3 €/MWh (vyplyva zo zákonnej podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla a z vládnej podpory ťažby domáceho uhlia na výrobu elektriny) a tarifa za systémové služby o 2,56 %. Súčasťou tarify

za prevádzkovanie systému boli prvýkrát aj náklady na organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou. Na druhej strane klesli sieťové poplatky o 0,43 % a cena silovej elektriny až o 10,7 %.

Aj vyhliadky na rok 2011 boli priaznivé na to, aby sa cena elektriny nemusela výraznejšie zvyšovať. Nárast cien elektriny, regulovaných úradom v priemere o 5,7 %, spôsobila výrazná podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v zmysle zákona č. 309/2009 Z. z. Vývoj koncových cien elektriny v roku 2011 ovplyvnili skutočnosti mimo dosahu regulácie a to zvýšenie DPH z 19 na 20 % a najmä zavedenie poplatku za odvod do Národného jadrového fondu na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoreným jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi vo výške 3 €/MWh v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 426/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o výške odvodu z dodanej elektriny koncovým odberateľom a spôsobe jeho výberu pre Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoreným jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi.

Snaha o vytvorenie skutočného konkurenčného prostredia v obchodovaní s elektrinou dostala „zelenú“ vstupom ďalších tzv. alternatívnych dodávateľov elektriny na slovenský trh, ktorí tak začali konkurovať na domácom trhu tradičným dominantným dodávateľom elektriny a dodávať elektrinu nielen odberateľom elektriny mimo domácností, ale aj domácnostiam. Celkom v roku 2010 na trhu pôsobilo 366 dodávateľov elektriny (nárast v roku 2010 o 18 nových), z toho 32 dodávalo elektrinu aj pre odberateľov elektriny v domácnosti.

Prejavom postupujúcej liberalizácie a rozvoja na trhu s elektrinou je medziročný nárast počtu odberateľov elektriny, ktorí zmenili dodávateľa elektriny. Vývoj dokumentujú nasledovné údaje:

Ukazovateľ/rok	2007	2008	2009	2010
Počet odberateľov v domácnosti, ktorí zmenili dodávateľa	1	29	7697	17171
Počet odberateľov mimo domácnosti, ktorí zmenili dodávateľa	524	1462	2999	4644

Od roku 2009 existuje prepojenie denných trhov s elektrinou v Českej republike a Slovenskej republike a obchodovanie na báze implicitných aukcií. Prepojením trhov obidva štáty výrazne posilnili liberalizačné snahy a rozvoj trhu s elektrinou v rámci

celej Európy. Táto skutočnosť významne prispieva k stabilite a spoľahlivosti dodávok elektriny a je plne v súlade s cieľmi Európskej komisie rozvíjať jednotný trh s elektrinou.

Vývoj na krátkodobom trhu s elektrinou dokumentujú nasledovné údaje:

Ukazovateľ/rok	9.–12.2009	2010
Počet účastníkov denného trhu	22	33

Rok 2010 bol prvým uceleným rokom, kedy sa začala podporovať výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“) a kombinovanej výroby elektriny a tepla (ďalej len „KVET“) podľa zákona č. 309/2009 Z. z. Táto základná právna norma pre oblasť OZE a KVET zabezpečuje podporu výroby „zelenej elektriny“ najmä :

- prednostným pripojením zariadenia do distribučnej sústavy a prepravou elektriny,
- právom na odber elektriny,
- doplatkom,
- prevzatím zodpovednosti za odchýlku,
- zárukou pre nových výrobcov elektriny, že cena elektriny nebude nižšia ako 90 % ceny, ktorú úrad stanovil v predchádzajúcom období, ktoré nepresiahne 3 roky (netýka sa ceny elektriny vyrobenej zo slnečnej energie a veternej energie).

Úrad, najmä vo väzbe na zmeny príslušnej legislatívy, prispel svojimi návrhmi k stabilite a rozvoju trhového prostredia. V oblasti primárnej legislatívy boli zákonmi č. 142/2010 Z. z. a 558/2010 Z. z. vymedzené viaceré nové pojmy, dôležité pre rozvoj trhu s elektrinou, najmä pre oblasť organizovaného krátkodobého trhu s elektrinou, upravené boli podrobnosti, týkajúce sa práv a povinností účastníkov na tomto trhu, ale aj kategorizácia a spôsob podpory obnoviteľných zdrojov energie (najmä u fotovoltiky, ako nepredikovateľného energetického zdroja), upravené boli vybrané povinnosti prevádzkovateľov sústavy, výrobcov a dodávateľov elektriny, ale aj ustanovenie organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, jeho práv a povinností.

V oblasti cenovej regulácie v elektroenergetike sú nástrojmi úradu na realizáciu regulačnej politiky všeobecne záväzné právne predpisy, vydané na základe splnomocňovacích ustanovení zákona č. 276/2001 Z. z.

Úrad výnosom č. 1/2009 ustanovil, že v roku 2010 sa cenová regulácia v elektroenergetike vzťahovala na výrobu elektriny vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanou výrobou elektriny a tepla a z domáceho uhlia, pripojenie do sústavy, prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, dodávku elektriny pre domácnosti a pre malé podniky a na poskytovanie systémových a podporných služieb v elektroenergetike.

Základným výkonným nástrojom pre cenovú reguláciu v elektroenergetike v roku 2010 bol výnos úradu č. 2/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v elektroenergetike, ktorý bol novelizovaný výnosmi č. 2/2009 a č. 7/2009. Výnos ustanovil tieto rozhodujúce úpravy:

- ustanovil rozsah maximálne 8 sadzieb pre dodávku elektriny a 8 sadzieb pre prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny pre odberateľov elektriny v domácnostiach a rozsah maximálne 11 sadzieb pre užívateľov distribučnej sústavy s výnimkou odberateľov elektriny v domácnostiach,
- zaviedol najvyššiu mieru primeraného zisku pri dodávke elektriny pre domácnosti a malé podniky,
- spresnil spôsob výpočtu maximálnej ceny za dodávku elektriny pre malé podniky, postup a podmienky uplatňovania ceny, podrobnosti o návrhu ceny a spôsobe predkladania návrhu ceny,
- ustanovil rozsah maximálne 11 sadzieb pre dodávku elektriny pre malé podniky,
- spresnil súčasti cenového návrhu (doklad preukazujúci schválenie návrhu valným zhromaždením, spôsob merania vyrobenej elektriny atď.),
- spresnil postupy pri dojednávaní rezervovanej kapacity,
- ak regulovaný subjekt nemá k 1. januáru roku t schválenú cenu, do dňa doručenia cenového rozhodnutia na rok t sa uplatňuje cena schválená úradom na rok $t-1$,
- upravil kategórie technológií a ceny elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanou výrobou elektriny a tepla,
- ustanovený bol postup určenia cien za organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou,
- obmedzený bol podiel výnosov z poplatkov za rezerváciu výkonu a celkových výnosov za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny okrem výnosov za straty elektriny pri distribúcii elektriny maximálne do výšky 0,66,
- spresnený bol spôsob výpočtu, postup a podmienky uplatňovania tarify za prevádzkovanie systému.

V oblasti cenovej regulácie úrad vydal pre rok 2010:

- 328 cenových rozhodnutí pre Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu, a.s., Slovenské elektrárne, a.s., Západoslovenskú energetiku, a.s., ZSE - Distribúciu, a.s., Stredoslovenskú energetiku, a.s., SSE Distribúciu, a.s., Východoslovenskú energetiku, a.s., Východoslovenskú distribučnú, a.s. a ostatné regulované subjekty v oblasti elektroenergetiky za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, za pripojenie do sústavy, za dodávku elektriny pre domácnosti a malé podniky a za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie,
- 51 rozhodnutí o cene elektriny pre stanovenie doplatku pre výrobcov elektriny technológiami kombinovanej výroby elektriny a tepla,
- 608 rozhodnutí o cene elektriny pre stanovenie doplatku pre výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov energie.

Dôležitým poslaním úradu je sledovať správanie jednotlivých účastníkov trhu s elektrinou a vytvárať podmienky pre rozvoj hospodárskej súťaže. Úrad si túto úlohu zodpovedne plní a výsledkom jeho analýz a praktických skúseností z fungovania trhu bola novela ďalšieho všeobecne záväzného právneho predpisu – nariadenia vlády č. 317/2007 Z. z. a to nariadením vlády č. 211/2010 Z. z. Boli spresnené a doplnené vybrané ustanovenia pravidiel trhu, ktoré upravujú práva a povinnosti účastníkov trhu s elektrinou v podmienkach liberalizovaného trhu s elektrinou na Slovensku, najmä v súvislosti s ustanovením organizovaného krátkodobého trhu s elektrinou, postupy pri zverejňovaní a výmene dát, zúčtovaní odchýlky, vstupu do režimu dodávateľa poslednej inštancie, spresnený bol postup pri zmene dodávateľa elektriny.

Ďalšími nástrojmi v oblasti vecnej regulácie, ktoré podporujú transparentné a nediskriminačné postupy a podmienky na trhu s elektrinou, sú prevádzkové poriadky, vydávané úradom pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy a pre prevádzkovateľov regionálnych a miestnych distribučných sústav. Vzhľadom k tomu, že zákon č. 276/2001 Z. z. ustanovuje do prevádzkových poriadkov zapracovať nariadenie vlády č. 317/2007 Z. z., úrad na základe žiadostí prevádzkovateľov sústav v roku 2010 vydal 26 rozhodnutí o schválení prevádzkových poriadkov po novelizácii nariadenia vlády č. 317/2007 Z. z. Schválený prevádzkový poriadok je záväzným dokumentom pre účastníkov trhu s elektrinou.

Úrad tiež vydal rozhodnutie o schválení pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií pre Slovenské elektrárne, a.s. Vydaním a zverejnením pravidiel je zavedený transparentný postup pri predaji elektriny formou aukcií.

Zverejňovanie a priebežná aktualizácia informácií na webovom sídle úradu výrazne uľahčujú orientáciu odberateľov, ale i regulovaných subjektov na liberalizovanom trhu s elektrinou. Ide napríklad o usmernenie ako majú postupovať pri zmene dodávateľa elektriny, informácie o schválených maximálnych cenách dodávateľov pre odberateľov elektriny v domácnosti, ale aj využívané tlačivá rôznych žiadostí a predtlačé tabuliek, ktoré sú regulované subjekty v zmysle právnych predpisov povinné vyplniť a zaslať úradu.

II. 2. Plynárenstvo

Cenová regulácia v plynárenstve v roku 2010 sa vzťahovala na pripojenie do prepravnej a distribučnej siete, prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu, prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu, poskytovanie podporných služieb v plynárenstve, dodávku plynu pre domácnosti a dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť. Novela zákona o regulácii č. 142/2010 Z. z. zo dňa 3. 3. 2010 rozšírila rozsah cenovej regulácie v plynárenstve o stanovenie ceny za dodávku plynu dodávateľom poslednej inštancie s účinnosťou pre rok 2011. Výroba a akumulácia plynu nepodliehajú cenovej regulácii a pri týchto činnostiach sa uplatňuje dohodnutý prístup uskutočňovaný podľa pravidiel trhu s plynom.

Pri určovaní cien na rok 2010 sa uplatňoval výnos č. 1/2009. Výkonným nástrojom pre cenovú reguláciu na rok 2010 bol výnos č. 4/2008 v znení platnom pre rok 2010. Cenová regulácia v plynárenstve na rok 2010 bola vykonávaná:

- a) určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za pripojenie do prepravnej siete a za pripojenie nových výrobcov plynu do prepravnej siete,
- b) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a pevnej ceny za pripojenie do distribučnej siete a za pripojenie nových výrobcov plynu do distribučnej siete,
- c) priamym určením porovnateľnej ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu,

- d) priamym určením porovnateľnej ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu,
- e) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu,
- f) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu pre domácnosti,
- g) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť,
- h) priamym určením pevnej ceny za poskytovanie podporných služieb.

Pri určovaní cien na tretí rok regulačného obdobia sa postupovalo podľa výnosu č. 1/2009 a výnosu č. 4/2008 v súlade so schváleným spôsobom vykonania cenovej regulácie podľa metódy cenového stropu – tzv. „price cap“ stanovenej na základe konkrétnych podmienok a stavu regulačného prostredia. Na základe tejto metódy, ktorá určila cenovú hladinu na celé regulačné obdobie, boli schválené alebo určené ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu, za dodávku plynu pre domácnosti a dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu na rok 2011, podobne ako pri cene za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, vychádzali z použitej metódy benchmarkingu, t.j. porovnania cien za uskladňovanie plynu v Slovenskej republike s cenami za uskladňovanie plynu v ostatných členských štátoch Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Cenová regulácia týkajúca sa prístupu do distribučnej siete a distribúcie plynu pre prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí, ktorých počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000, bola vykonávaná podľa nákladovej metódy regulácie a vo výslednej cene sa odrážajú oprávnené náklady regulovaného subjektu vynaložené na prevádzkovanie siete, primeraný zisk stanovený úradom a korekcia výnosov v závislosti od vývoja oprávnených nákladov regulovaného subjektu z minulého obdobia.

Okrem cenovej regulácie úrad v súlade so zákonom č. 276/2001 Z. z. vypracúva pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, ktoré upravujú práva a povinnosti účastníkov trhu s plynom a ktoré nastavili podmienky pre fungovanie liberalizovaného trhu s plynom na Slovensku. V prvom polroku 2010

úrad spracoval a predložil návrh novely nariadenia vlády č. 409/2007 Z. z., ktorý vláda schválila nariadením č. 212/2010 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2010. Novela priniesla niektoré úpravy týkajúce sa rozsahu obchodných podmienok na prístup, pripojenie a prevádzkovanie siete.

Ďalším záväzným dokumentom pre účastníkov trhu s plynom podporujúcim transparentnosť a účinnosť trhu s plynom sú úradom schvaľované prevádzkové poriadky, v ktorých prevádzkovatelia sietí zapracovali pravidlá trhu s plynom na vlastné prevádzkové podmienky. Na základe žiadostí prevádzkovateľov sietí a zásobníka úrad v roku 2010 posúdil a schválil 30 prevádzkových poriadkov.

V roku 2010 sa posilnil liberalizačný proces na slovenskom trhu s plynom, ktorý zaznamenal rast konkurencie v oblasti dodávok plynu priemyselným odberateľom a ktorý sa prejavil v náraste počtu zmien dodávateľa plynu vo všetkých skupinách odberateľov plynu okrem domácností. Popri tradičnom dodávateľovi, spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a.s., (ďalej len „SPP, a.s.“), pôsobili na trhu s plynom ďalší piati obchodníci s plynom, z ktorých najvýznamnejšiu pozíciu predstavuje nemecká spoločnosť RWE Gas Slovensko, s.r.o.

II.3 Tepelná energetika

V roku 2010, ktorý bol druhým rokom regulačného obdobia, sa pri regulácii tepla pokračovalo v rozsahu a spôsobom navrhnutým v regulačnej politike na obdobie rokov 2009 až 2011. Snaha stabilizovať regulačný rámec v tepelnej energetike sa prejavil aj v príslušných legislatívnych predpisoch. Výnos č. 1/2009 určil od 1.1.2010 reguláciu ceny tepla naďalej v rozsahu výroby, distribúcie a dodávky tepla a spôsob vykonania cenovej regulácie ako určenie spôsobu výpočtu maximálnej ceny tepla. Ani výnosy z 10. júna 2009 č. 6/2009 a 23. júna 2010, ktoré menili výnos z 23. júla 2008 č. 6/2008 v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 nepriniesli zásadné zmeny do spôsobu regulácie cien tepla. Zachoval sa limitovaný rozsah a štruktúra oprávnených nákladov a primeraného zisku, ako aj motivačný faktor na investovanie do vysoko účinných technológií na výrobu elektriny a tepla a na vyššie využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Naďalej sa umožňovalo uplatňo-

vanie investícií na zvyšovanie energetickej efektívnosti tepelných zariadení a znižovanie strát pri výrobe a rozvoze tepla, čím sa vytvárali podmienky na zabezpečenie spoľahlivej, ekonomicky efektívnej a kvalitnej dodávky.

II.4. Vodné hospodárstvo

a) Výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

V roku 2010 v súlade so schválenou regulačnou politikou na roky 2009–2011 hlavnou prioritou v cenovej regulácii v oblasti výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou bolo uplatňovanie postupov a spôsobov smerujúcich k stabilizácii cien.

Zámerom regulačnej politiky v tejto oblasti bolo najmä zabrániť neodôvodnenému medziročnému nárastu oprávnených nákladov prostredníctvom limitovania ich výšky, ale aj dôsledného posudzovania ich opodstatnenosti a nevyhnutnosti na zabezpečenie plynulej a kvalitnej dodávky pitnej vody a odvádzania a čistenia odpadových vôd.

Úrad preto naďalej aplikoval spôsoby, postupy a podmienky na tvorbu cien tak, ako boli stanovené výnosom č. 3/2008, a to v rozsahu výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou v súlade s výnosom č. 1/2009 v nadväznosti na § 12 ods. 1 písm. n) a o) zákona č. 276/2001 Z. z.

Cenovú reguláciu vykonával priamym určením maximálnej ceny a určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny pri uplatnení metódy „cenového stropu“ (price cap).

Cieľom uplatňovania uvedenej metódy je najmä objektívne určovanie cien, ktoré pokrývajú výlučne oprávnené náklady nevyhnutné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti zariadení a sietí verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

b) Poskytovanie vodohospodárskych služieb

Regulačná politika v oblasti poskytovania vodohospodárskych služieb kladie dôraz na stabilizáciu cien, zamedzenie medziročného neprimeraného rastu oprávnených nákladov a stanovenie primeraného zisku za účelom tvorby zdrojov na obnovu existujúcich vodohospodárskych stavieb využívaných na regulované činnosti.

Cenovej regulácii podlieha poskytovanie služieb súvisiacich s využitím hydroenergetického potenciálu vodného toku, odberom povrchových vôd z vodného toku a odberom energetickej vody z vodného toku.

V súlade so schválenou regulačnou politikou na obdobie 2009–2011 rovnaký spôsob cenovej regulácie úrad aplikoval aj v roku 2010, a to určenie spôsobu výpočtu pevnej ceny za odber povrchovej vody z vodného toku, pevnej ceny za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku (prostredníctvom taríf) a pevnej ceny za odber energetickej vody z vodného toku pri použití nákladovej metódy. Spôsob, postup a podmienky stanovenia cien, vrátane rozsahu, štruktúry oprávnených nákladov a výšky maximálneho povoleného zisku v jednotlivých regulovaných činnostiach, zostali nezmenené aj pre rok 2010 – stanovené výnosom č. 5/2008.

III. Plnenie úloh podľa § 5 zákona č. 276/2001 Z. z.

III.1. Elektroenergetika

Úrad svojou pôsobnosťou v zmysle zákona č. 276/2001 Z. z. zabezpečuje v oblasti, kde neexistuje prirodzená konkurencia, prostredie blízke konkurenčnému prostrediu, pričom dbá na ochranu záujmov spotrebiteľov, rovnako ako aj na oprávnené záujmy investorov. Povinnosťou úradu je vytvárať také prostredie, aby sa podnikateľovi oplácelo investovať, ale tak, aby na to spotrebiteľ nedoplácal.

Cenová regulácia v elektroenergetike bola vykonávaná:

- a) priamym určením pevnej ceny elektriny vyrobenej
 - z obnoviteľných zdrojov energie,
 - kombinovanou výrobou elektriny a tepla,
 - z domáceho uhlia,
- b) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny
 - za pripojenie do sústavy,
 - za pripojenie nových výrobcov elektriny do sústavy,
 - za dodávku elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti a pre malé podniky (do ročnej spotreby elektriny 30 000 kWh),
 - za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie
- c) určením spôsobu výpočtu tarify
 - za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny,
 - za straty pri prenose a distribúcii elektriny,
 - za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny,
- d) priamym určením maximálnej ceny za poskytovanie podporných služieb.
- e) priamym určením tarify za poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike,
- f) určením spôsobu výpočtu, postupu a podmienkami uplatňovania tarify za prevádzkovanie systému (vrátane zohľadnenia alikvotnej časti nákladov za výkon činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou).

III.1.1. Vývoj regulovaných zložiek koncovej ceny elektriny

a) Prenos elektriny

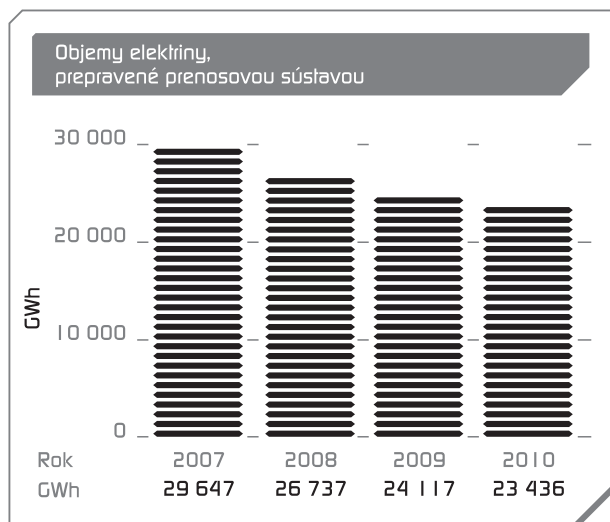
Regulačný rámec bol nastavený tak, aby zabezpečoval prevádzkovateľovi prenosovej sústavy potrebné finančné prostriedky

na investičný rozvoj a zohľadnil všetky príjmy spojené s poskytovaním prenosových a systémových služieb a tiež za zúčtovanie odchýlok vo väzbe na zabezpečenie stability a bezpečnej prevádzky elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky.

Pre rok 2010 úrad v rámci svojich kompetencií určil resp. schválil pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu, a.s. (ďalej len „SEPS, a.s.“):

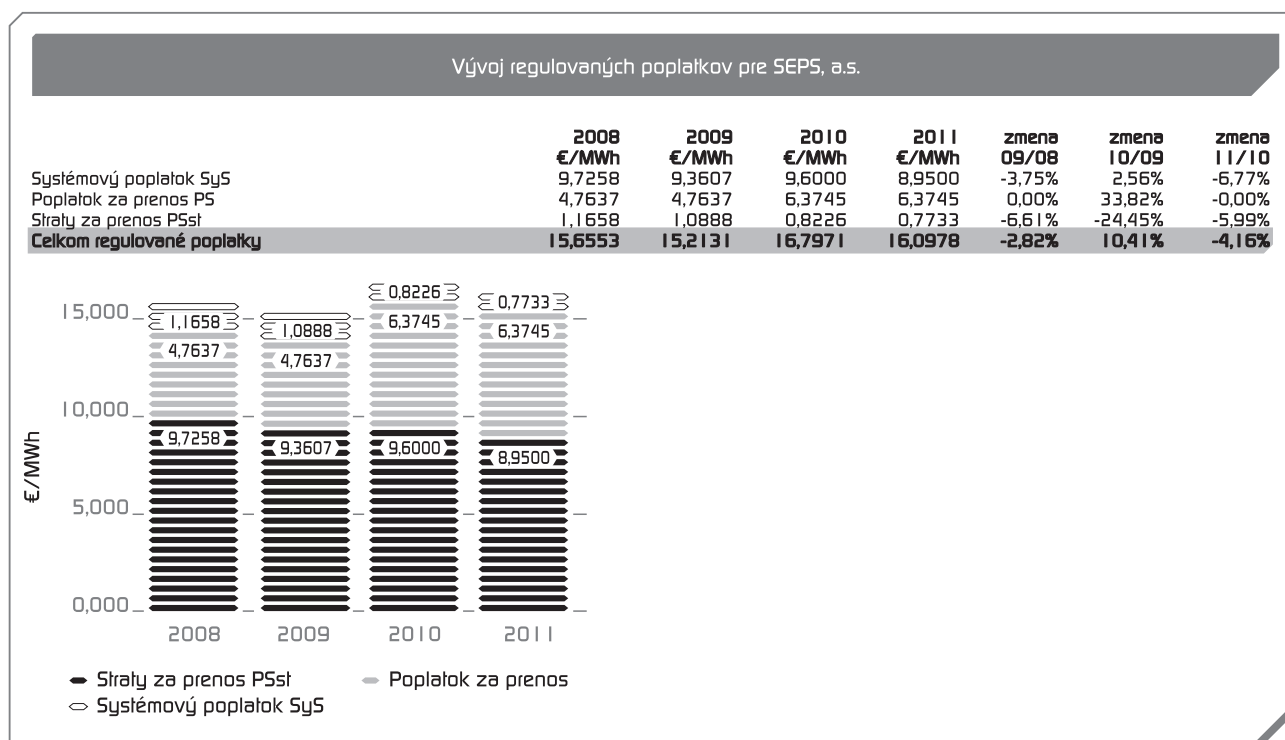
- tarify za prístup do prenosovej sústavy a jej riadenie pre koncových odberateľov elektriny priamo pripojených na prenosovú sústavu,
- tarifu za straty pri prenose elektriny prenosovou sústavou,
- ceny a tarify za poskytovanie podporných služieb a regulačnej elektriny,
- ceny za poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike a za prevádzkovanie systému,
- tarifu za prevádzkovanie systému pre prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy pripojenej priamo do prenosovej sústavy a pre výrobcu elektriny pripojeného priamo do prenosovej sústavy,
- tarifu za zúčtovanie, vyhodnotenie a vysporiadanie odchýlok v štvrťhodinovom rozlíšení určenú pre obchodníka s elektrinou s vlastnou zodpovednosťou za odchýlku, ktorého koncová spotreba odberných miest patriacich do jeho bilančnej skupiny v roku 2010 je vyššia ako 1 500 000 MWh a pre odberateľa elektriny s odberným miestom v roku 2010 na vymedzenom území,
- ročný fixný poplatok za zúčtovanie, vyhodnotenie a vysporiadanie odchýlok v roku 2010 určený pre obchodníka s elektrinou s vlastnou zodpovednosťou za odchýlku, ktorého koncová spotreba odberných miest patriacich do jeho bilančnej skupiny v roku 2010 je nižšia ako 1 500 000 MWh a výrobcu elektriny s vlastnou zodpovednosťou za odchýlku a obchodníka s elektrinou s vlastnou zodpovednosťou za odchýlku, ktorý nedodáva elektrinu do odberného siesta,
- ročný fixný poplatok za organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou pre subjekt zúčtovania, ktorý je účastníkom organizovaného krátkodobého trhu s elektrinou,
- tarifu za organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou za elektrinu zakúpenú na krátkodobom trhu s elektrinou.

Objemy elektriny, prepravené prenosovou sústavou v rámci vymedzeného územia Slovenskej republiky, dokumentuje nasledovný graf:

Nasledujúce tabuľky a grafy dokumentujú, že v roku 2010 oproti roku 2009

- tarifa za prenesenú elektrinu sa medziročne zvýšila o 33,82 % najmä z dôvodu zohľadnenia výpadku výnosov z cezhraničnej prevádzky (tzv. ITC mechanizmus a aukcie za prenosové kapacity na hraničných profiloch),
- tarifa za rezervovaný výkon medziročne vzrástla o 24,66 % z dôvodu poklesu objemu elektriny, prepravenej prenosovou sústavou a následného nárastu tarify za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny,
- tarifa za systémové služby sa mierne zvýšila, a to z hodnoty 9,3607 €/MWh na úroveň 9,6 €/MWh, čo predstavuje nárast o 2,6 %,
- tarifa za straty pri prenose elektriny poklesla o 24,45 % a to z dôvodu poklesu ceny komodity a z dôvodu poklesu podielu objemu povolených strát pri prenose elektriny ku objemu plánovanej prenesenej elektriny v roku 2010 oproti roku 2009.

b) Distribúcia elektriny

Pre rok 2010 úrad rozhodnutiami určil resp. schválil pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, do ktorých je pripojených viac ako 100 000 odberných miest:

- maximálne ceny za pripojenie pri pripojení do distribučnej sústavy do 1 kV,
- tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny pre užívateľov distribučnej sústavy, s výnimkou odberateľov elektriny v domácnostiach,
- tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny pre odberateľov elektriny v domácnostiach,
- tarifu za poskytovanie systémových služieb pre prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav, výrobcov elektriny a koncových odberateľov elektriny priamo pripojených do regionálnej distribučnej sústavy,

Okrem prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, t.j. ZSE Distribúcia, a.s., SSE - Distribúcia a.s. a Východoslovenská distribučná, a.s., na trhu s elektrinou pôsobia aj prevádzkovatelia miestnych distribučných sústav, do ktorých je pripojených menej ako 100 000 odberných miest. Ide o areály výrobných, ale aj nevýrobných spoločností, v ktorých na základe povolenia o podnikaní v elektroenergetike plnia funkciu prevádzkovateľa distribučnej sústavy a v mnohých prípadoch aj dodávateľa elektriny. Pre tieto regulované subjekty úrad určoval/schvaľoval:

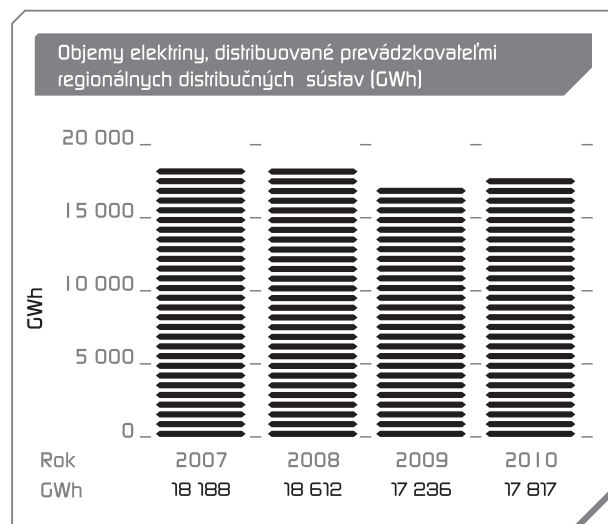
- maximálne ceny za pripojenie pri pripojení do distribučnej sústavy do 1 kV,
- tarify za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny,
- tarifu za systémové služby pre koncových odberateľov elektriny,
- tarifu za prevádzkovanie systému pre koncových odberateľov elektriny,
- maximálne ceny za dodávku elektriny pre malé podniky (ak podali návrh ceny),
- maximálne ceny za dodávku elektriny pre domácnosti (ak podali návrh ceny),

Na účely cenovej regulácie v oblasti distribúcie elektriny boli výnosom č. 2/2008 určené hodnoty počiatočného percenta celkových strát pri distribúcii elektriny na príslušnej napäťovej úrovni a hodnota faktora efektívnosti strát.

V distribúcii elektriny bol aj v roku 2010 uplatňovaný faktor efektivity oprávnených nákladov. Uplatňované bolo tiež každoročné znižovanie percenta povoleného množstva strát v distribúcii elektriny na príslušnej napäťovej úrovni a zavedením faktora efektivity boli distribučné spoločnosti motivované k optimalizácii všetkých nákladov.

Na napäťovej úrovni nízkeho napätia úrad zaviedol kategorizáciu distribučných sadzieb. Určená tarifa za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny sa rozpočítava najviac do jedenástich sadzieb C1 až C11 pre užívateľov distribučnej sústavy s výnimkou odberateľov elektriny v domácnostiach. Pre odberateľov elektriny v domácnostiach sa určená tarifa za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny rozpočítava najviac do ôsmich sadzieb D1 až D8.

Objemy elektriny, distribuované prevádzkovateľmi regionálnych distribučných sústav v rámci vymedzeného územia Slovenskej republiky, dokumentujú nasledovné údaje a graf:

Z nasledujúcich tabuliek a grafov vyplýva, že v roku 2010 oproti roku 2009 :

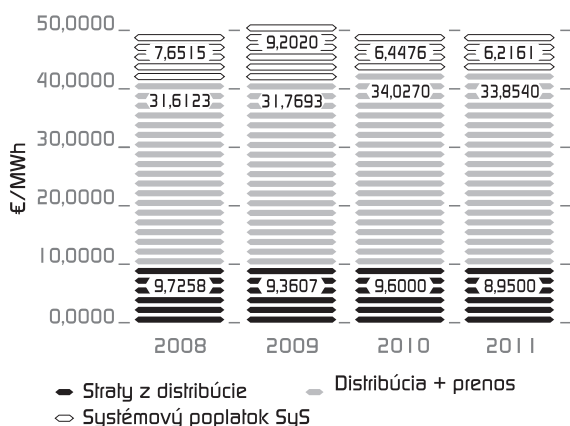
- tarifa za prístup a distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny vzrástla o 7,11 %, čo bolo spôsobené nárastom nákladov za prenos elektriny a poklesom objemu distribuovanej elektriny,
- tarifa za straty pri distribúcii elektriny klesla o takmer 30 %

- najmä z dôvodu poklesu ceny silovej elektriny, ktorá bola generovaná na trhu s elektrinou v roku 2009,
- tarifa za systémové služby medzoročne vzrástla o 2,56 %.

Napriek tomu, že úrad dosiahol v posledných rokoch pokles podielu sieťových poplatkov v koncovej cene elektriny, bude i naďalej tejto oblasti venovať zvýšenú pozornosť.

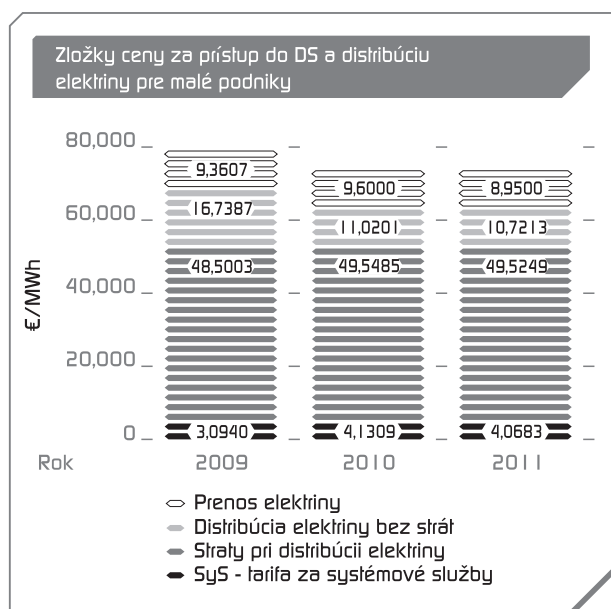
Vývoj regulovaných poplatkov pre užívateľov distribučnej sústavy (DS) v €/MWh

	2008 €/MWh	2009 €/MWh	2010 €/MWh	2011 €/MWh	zmena 09/08	zmena 10/09	zmena 11/10
Distribúcia + prenos	31,6123	31,7693	34,027	33,854	0,50%	7,11%	-0,51%
Straty za prenos	7,6515	9,2020	6,4476	6,2161	20,26%	-29,93%	-3,59%
Systémový poplatok SyS	9,7258	9,3607	9,6000	8,9500	-3,75%	2,56%	-6,77%
Celkom regulované poplatky	48,9896	50,3320	50,0746	40,0201	2,74%	-0,51%	-2,11%

Zložky ceny za prístup do DS a distribúciu elektriny pre malé podniky

Zložky tarify za prístup do DS a distribúciu			2009	2010	2011	zmena	zmena
			€/MWh	€/MWh	€/MWh	10/09	11/10
Sieťové poplatky	Distribúcia elektriny vrátane prenosu a strát pri distribúcii elektriny	Prenos elektriny	3,094	4,1309	4,0683	30,28	-1,51
		Distribúcia elektriny bez strát	48,5003	49,5485	49,5249	2,16	-0,001
		Straty pri distribúcii elektriny	16,7387	11,0201	10,7213	-34,2	-2,71
	SyS - tarifa za systémové služby		9,3607	9,6000	8,9500	2,56	-6,77
	Spolu		77,6937	74,2995	73,2645	-4,37	-1,393

c) Cena silovej elektriny (komodity)

Činnosti, ktoré podliehajú cenovej regulácii, vymedzuje zákon č. 276/2001 Z. z. Na liberalizovanom trhu majú odberatelia elektriny možnosť voľbou svojho dodávateľa elektriny ovplyvniť neregulovanú časť výslednej ceny dodávky elektriny.

Výška ceny silovej elektriny na veľkoobchodnom trhu závisí najmä od cenovej úrovne produktov obchodovaných na burzách s elektrinou, predovšetkým na najviac likvidnej burze European Energy Exchange AG (EEX). Hospodárska a finančná kríza spôsobila na prelome rokov 2008/2009 prudký pokles spotreby elektriny a následne aj pokles ceny elektriny na energetických burzách.

Situácia na burzách ovplyvnila pokles ponukových cien silovej elektriny od dodávateľov elektriny, ktoré odrážajú ich obchodné a marketingové stratégie. Pozitívny vývoj ceny silovej elektriny na trhu sa prejavil tiež v regulovanej časti cien – v cene elektriny na krytie strát pri distribúcii elektriny.

d) Dodávka elektriny pre domácnosti a malé podniky

Pre rok 2010 úrad rozhodnutím určil pre regulovaný subjekt Slovenské elektrárne, a.s. (na základe všeobecného hospodárskeho záujmu – uznesenie vlády SR č. 457/2008) pevné ceny za dodávku elektriny dodávateľom elektriny na účely dodávky elektriny pre domácnosti a pre malé podniky.

Pokles cien na trhu s elektrinou v roku 2009 a čiastočne aj v priebehu roku 2010 využili alternatívni dodávateľia elektriny s ponukou nižších cien silovej elektriny, ktorá je výsledkom ich väčšej flexibility pri nákupe silovej elektriny a nižších administratívnych nákladov. Každoročne dochádza ku zmenám v štruktúre sadzieb a taríf pre domácnosti na základe obchodnej a marketingovej politiky dodávateľov elektriny, s osobitným zameraním na optimalizáciu nákladov na nákup elektriny a zároveň efektívne využitie aktív.

Koncom roku 2010 ponúkalo dodávku elektriny odberateľom elektriny v domácnostiach celkom 32 dodávateľov elektriny, z toho 8 (okrem ZSE Energia, a.s., SSE, a.s. a VSE, a.s.) s významnejším objemom dodávok elektriny, zvyšok dodáva elektrinu domácnostiam umiestneným v rámci areálov, miestnych distribučných sústav a závodov.

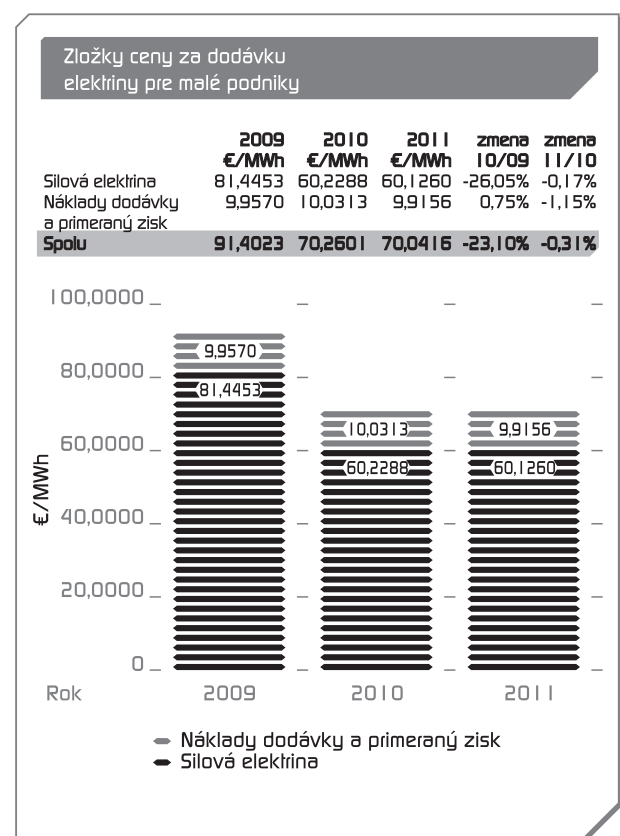
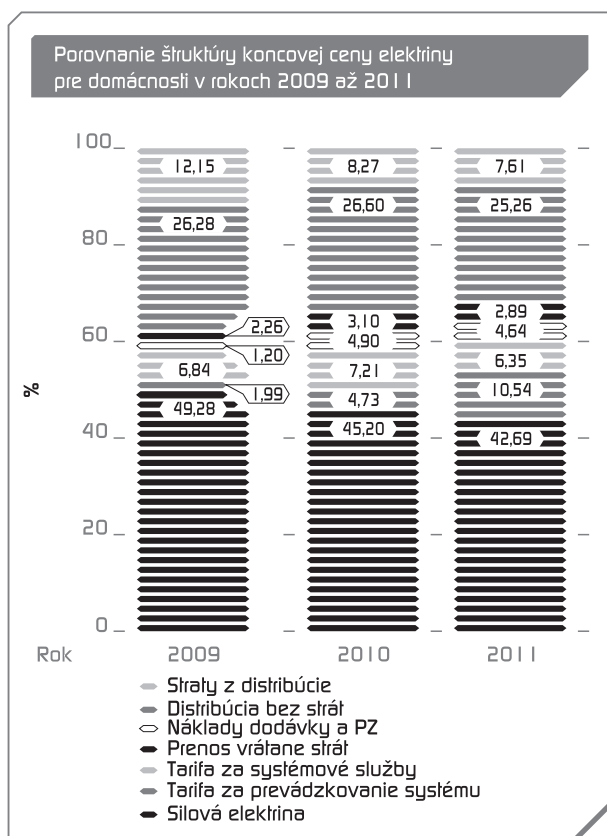
V roku 2010 zmenilo dodávateľa elektriny spolu 17171 odberateľov elektriny v domácnostiach. Dodávateľa elektriny zmenilo tiež ďalších 4644 odberateľov z radov odberateľov elektriny mimo domácnosti.

Pre lepšiu informovanosť odberateľov o štruktúre cien elektriny tieto už nie sú v cenových rozhodnutiach uvedené v podobe tzv. integrovanej ceny, ale sú uvedené zvlášť ceny za distribúciu a osobitne ceny za dodávku. Toto opatrenie má za cieľ zlepšiť orientáciu odberateľov v konkurenčných cenových ponukách rozličných dodávateľov a tak napomáhať procesom zmeny dodávateľov a otvárania trhu s elektrinou.

Cenová regulácia dodávky elektriny dodávateľom poslednej inštancie sa v poslednom roku súčasného regulačného obdobia vykonáva ako priame určenie maximálnej ceny za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie. Úrad vydal pre troch dodávateľov poslednej inštancie na častiach vymedzeného územia Slovenskej republiky, t.j. ZSE Energia, a.s., SSE, a.s.

a VSE, a.s. tri cenové rozhodnutia, ktorými určil na rok 2011 maximálne ceny za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie pre odberateľov elektriny v domácnosti na príslušnej časti vymedzeného územia.

V roku 2011 neprišlo k žiadnym väčším zmenám v pravidlách dodávok elektriny pre domácnosti a pre malé podniky. Úrad i naďalej každému dodávateľovi elektriny schvaľoval maximálnu cenu. Koncových cien elektriny sa výrazne dotkne zvýšenie DPH z 19 na 20 % a najmä zavedenie poplatku za odvod do Národného jadrového fondu na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi vo výške 3 €/MWh v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 426/2010 Z. z. Na tieto skutočnosti však úrad nemá žiadny dosah.

e) Pripojenie do sústavy

Cena za pripojenie do sústavy má charakter jednorazového poplatku.

Úrad svojím výnosom určil podmienky pripojenia:

- prevádzkovateľa distribučnej sústavy do prenosovej sústavy,
- koncového odberateľa elektriny alebo výrobcu elektriny do prenosovej sústavy,
- odberateľa elektriny alebo výrobcu elektriny do distribučnej sústavy.

f) Tarifa za prevádzkovanie systému

Tarifa za prevádzkovanie systému zahŕňa podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a z vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla, podporu ťažby domáceho uhlia na výrobu elektriny a náklady nového účastníka trhu – organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

Tarifa za prevádzkovanie systému vstupuje do ceny za prenos a distribúciu elektriny a platí ju každý koncový odberateľ elektriny v súlade so smernicami EÚ.

V zmysle zákona č. 309/2009 Z. z. sa podpora elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a elektriny vyrobenej technológiami kombinovanej výroby elektriny a tepla vzťahuje na elektrinu dodanú na krytie strát v regionálnych distribučných sústavách, a to za pevné ceny určené výnosom úradu. Cena elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a z kombinovanej výroby elektriny a tepla sa uplatňovala na základe potvrdenia o pôvode elektriny a cenového rozhodnutia vydaného úradom. Zvýšené náklady, súvisiace s výkupom elektriny na krytie strát, sú uhrádzané prevádzkovateľom regionálnych distribučných sústav prostredníctvom tarify za prevádzkovanie systému.

Aj keď rozvíjajúca sa konkurencia na trhu v segmente predaja elektriny pre domácnosti aj podniky čiastočne znižuje koncovú cenu, jej výšku výrazne ovplyvňuje tarifa za prevádzkovanie systému, ktorá zahŕňa podporu výroby elektriny z domáceho uhlia, z obnoviteľných zdrojov energie a z kombinovanej výroby elektriny a tepla a od roku 2010 aj alikvotnú časť nákladov súvisiacu s organizáciou krátkodobého trhu s elektrinou. Podľa

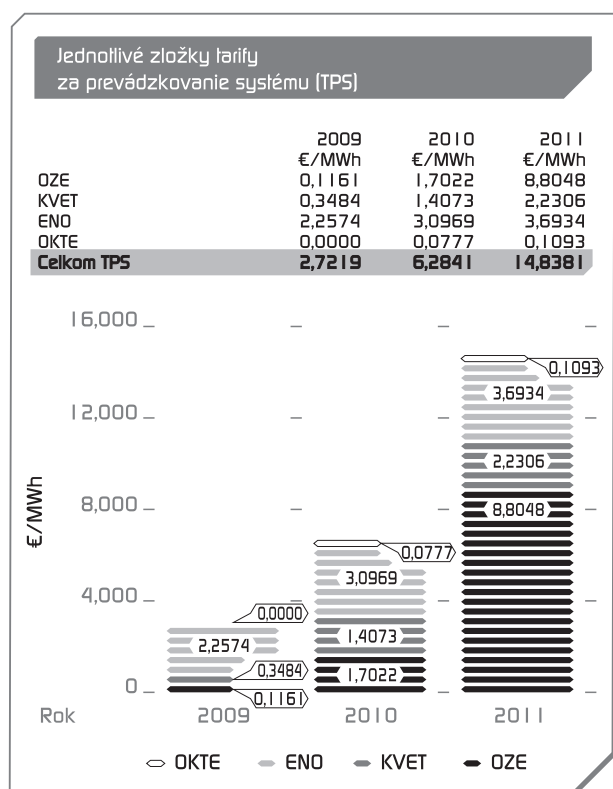
cenových návrhov na rok 2011, ktoré regulované subjekty predložili v priebehu roku 2010 možno očakávať, že vplyv tejto tarify na koncovú cenu elektriny bude v tomto roku ešte výraznejší.

Najväčšia časť medziročného nárastu výšky uvedenej tarify pripadá na fotovoltaické elektrárne, ktoré majú spomedzi všetkých druhov OZE najvyššie výkupné ceny. Po schválení novely zákona č. 309/2009 Z. z., ktorá zmenila podmienky podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, úrad je povinný plniť požiadavky zákona a v zmysle neho zahrnúť do výpočtu ceny elektriny na rok 2011 všetky faktory ovplyvňujúce určenie tarify za prevádzkovanie systému. Výška tarify za prevádzkovanie systému na rok 2011 sa oproti roku 2010 zvyšuje o 8,55 eura/MWh na hodnotu 14,85 eura/MWh, čo predstavuje nárast o 135,71 %.

Cenovej regulácii podlieha i výroba elektriny z uhlia, ktoré sa vyťažujú na Slovensku. Pre rok 2010 úrad rozhodnutím určil pre regulovaný subjekt Slovenské elektrárne, a.s. tarifu za každú MWh elektriny dodanej do sústavy, ktorá bola preukázateľne vyrobená z domáceho uhlia v tepelných elektrárňach držiteľa povolenia na výrobu elektriny, ktorého výroba na území Slovenskej republiky bola v roku 2008 vyššia ako 10 TWh. Elektrina vyrobená z domáceho uhlia je na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky o uložení povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme (podľa § 3 ods. 2 písm. f) a h) zákona č. 656/2004 Z. z.) povinne vykupovaná od výrobcu elektriny dodávateľom elektriny, ktorého dodávka elektriny koncovým odberateľom elektriny bola v roku 2009 vyššia ako 1 500 GWh za cenu priamo určenú úradom cez tarifu za prevádzkovanie systému. V nej je zohľadnená alikvotná časť nákladov na výrobu elektriny z domáceho uhlia. Na nákladoch, ktoré takto vzniknú sa podieľajú SE a.s. a spoločnosti, ktoré ťažia a dodávajú hnedé uhlie.

Počnúc rokom 2010 tarifa za prevádzkovanie systému zohľadňuje nielen alikvotnú časť nákladov na výrobu elektriny z domáceho uhlia, z OZE a KVET, ale aj alikvotnú časť nákladov na činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou medzi Českom a Slovenskom, ktorý začal vykonávať svoju činnosť 1. septembra 2010.

Podiel jednotlivých položiek tarify za prevádzkovanie systému („TPS“) v rokoch 2009, 2010 a 2011 dokumentujú nasledovné údaje:

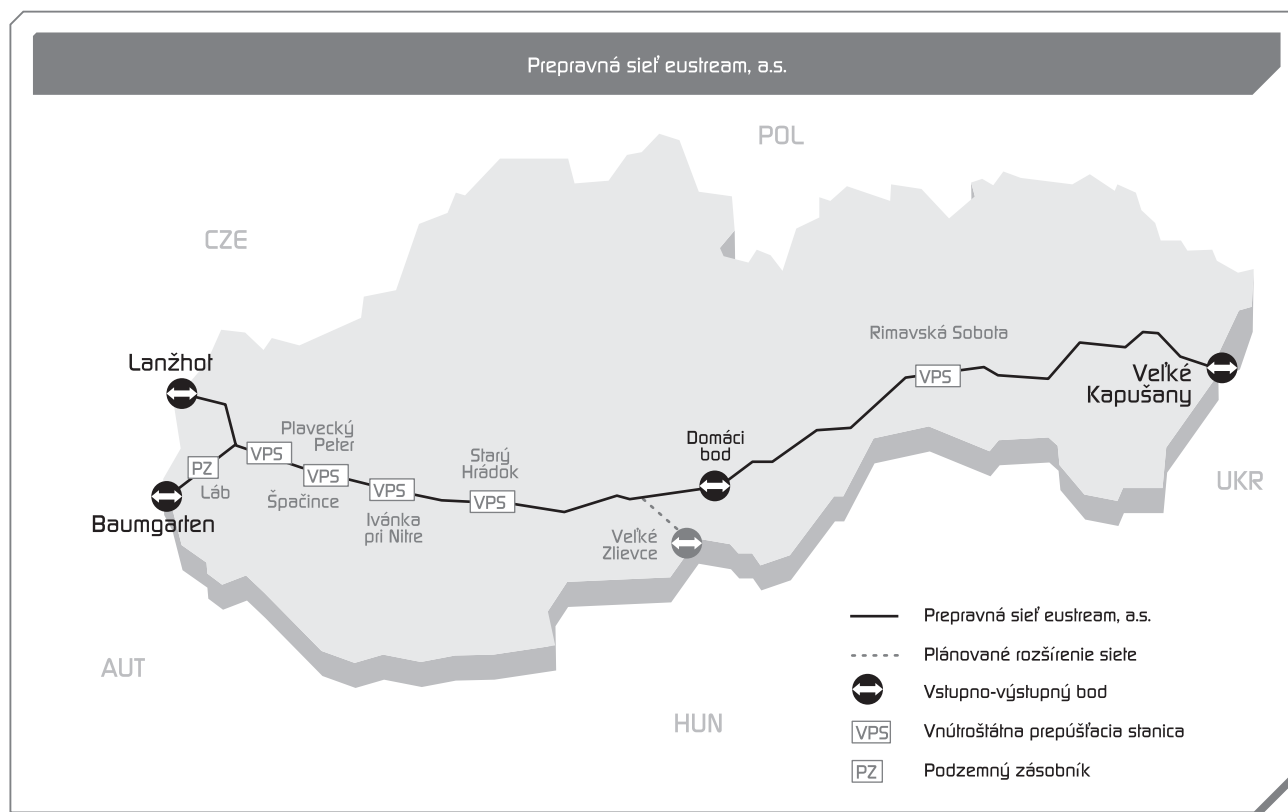
Najväčší podiel na časti ceny elektriny z obnoviteľných zdrojov energie má fotovoltaika. Úrad počas roka často upozorňoval, že živelný nárast počtu a kapacity fotovoltaických zdrojov hrozí veľmi negatívnym dopadom na koncovú cenu elektriny, povoľovanie výstavby elektrární však úrad nemá vo svojej kompetencii. Navrhoval aj ďalšie opatrenia, ktoré v ďalšom legislatívnom procese neboli akceptované, naopak, konečné znenie zákona č. 309/2009 Z. z. nekoordinovanými pozmeňovacími návrhmi doznalo viacero zmien s dopadom na zvýšenie objemu podpory pre zariadenia OZE a KVET, so zvýšeným dopadom na koncovú cenu elektriny pre všetkých koncových odberateľov, vrátane domácností.

III. 2. Plynárenstvo

III. 2.1. Preprava plynu

Preprava plynu pre potreby slovenského trhu ako aj medzinárodná preprava plynu sú vykonávané prostredníctvom vysokotlakovej prepravnej siete, ktorú prevádzkuje na základe povolenia jediný prevádzkovateľ prepravnej siete spoločnosť eustream, a.s. Z hľadiska objemu prepraveného plynu vo výške 71,4 mld. m³ za rok 2010 pri ročnej kapacite prepravnej siete viac ako 90 mld. m³ je Slovensko najväčším prepravcom ruského zemného plynu do EÚ.

plynu vrátane prepočítania na dĺžkové jednotky, zohľadňujúc príslušnú vzdialenosť vstupných a výstupných bodov prepravnej siete. Rozhodnutím zo dňa 8. 10. 2009 úrad schválil pre eustream, a.s., na rok 2010 porovnateľné ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu. Druhým rozhodnutím zo dňa 22. 6. 2010 v súlade s nariadením vlády č. 409/2007 Z. z. boli príslušné tarify doplnené ocenením nového vstupno-výstupného bodu Veľké Zlievce v rámci plánovaného projektu slovensko-maďarského prepojenia prepravných sietí.

Pripojenie, ako aj prístup do prepravnej siete a preprava plynu podliehajú cenovej regulácii. Spôsob cenovej regulácie prístupu do prepravnej siete a prepravy plynu vychádza zo zákona č. 276/2001 Z. z. a je daný priamym určením porovnateľnej ceny vychádzajúcej z analýzy cien za prepravu plynu v ostatných členských štátoch EÚ, ktorí používajú vstupno-výstupný tarifný systém. Analýza porovnáva celkové priemerné ceny za prepravu

Cenová regulácia za pripojenie do prepravnej siete sa vykonáva určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za pripojenie a podľa výnosu č. 4/2008 sa určuje na základe skutočne vynaložených a preukázaných nákladov prevádzkovateľa prepravnej siete. V roku 2010 úrad vydal jedno cenové rozhodnutie, ktorým schválil cenu za pripojenie do prepravnej siete pre plynárenské zariadenie novej vnútroštátnej prepúšťacej stanice Špačince.

Porovnateľné ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu sa podľa výnosu č. 4/2008 určujú vo forme taríf za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu. Tarify sú stanovené pre jednotlivé vstupné a výstupné body prepravnej siete (systém entry-exit) a platia pre slovenských aj zahraničných užívateľov prepravnej siete. Platba za prepravu plynu predstavuje súčet platieb pre zmluvne dohodnutý vstupný a výstupný bod prepravnej siete v závislosti od zmluvne dohodnutej dennej maximálnej kapacity užívateľa prepravnej siete a dĺžky platnosti zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu. Okrem platby za prepravu plynu užívateľ prepravnej siete poskytuje prevádzkovateľovi prepravnej siete plyn na prevádzkové účely, ktorého množstvo závisí od objemu prepraveného plynu v zmluvne dohodnutom vstupnom a výstupnom bode prepravnej siete a jednotlivých sadzieb plynu na prevádzkové účely podľa úradom schváleného cenového rozhodnutia.

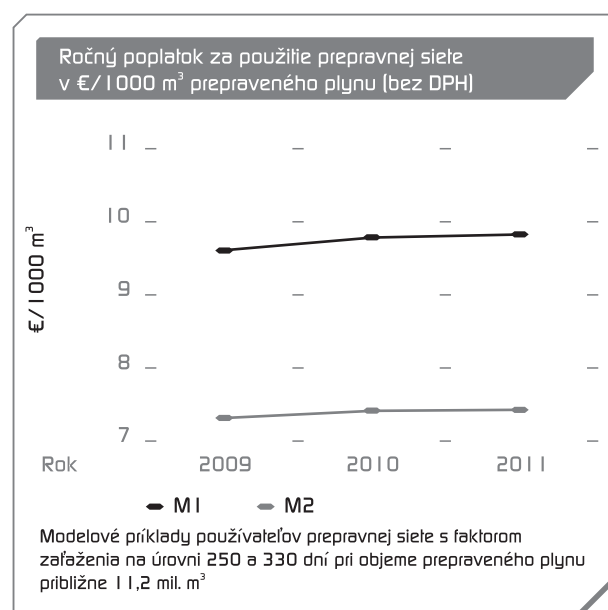
Štruktúra tarifných skupín pre štyri vstupno-výstupné body prepravnej siete na rok 2011 zostala v porovnaní s rokom 2010 nezmenená a v závislosti od zmluvne dohodnutej dennej maximálnej kapacity prepravy plynu je rozdelená do štyroch kategórií:

T_{en1}, T_{ex1} – do 1,75 mil. m³
 T_{en2}, T_{ex2} – od 1,75 mil. m³ do 40 mil. m³
 T_{en3}, T_{ex3} – od 40 mil. m³ do 132 mil. m³
 T_{en4}, T_{ex4} – od 132 mil. m³

Priemerný medziročný nárast východiskových sadzieb taríf na rok 2011 v priemere o 0,5 % oproti predchádzajúcemu roku ovplyvnila miera inflácie v krajinách EÚ za rok 2009 vo výške 1,0 %, pričom do eskalačného faktora vstupuje len jej 50 % hodnota.

Tarifné skupiny T_{en1} a T_{ex1} týkajúce sa slovenského trhu aj tranzitu so zmluvne dohodnutou dennou kapacitou nižšou ako 1,75 mil. m³ sa vzťahujú na všetkých odberateľov plynu na Slovensku, ktorí by sa rozhodli na základe zmluvy s prevádzkovateľom prepravnej siete prepravovať plyn do svojho odberného miesta samostatne. Na základe prepočtu úradu pri modelovom príklade výpočtu celkovej ročnej platby za prepravu plynu štandardný priemyselný odberateľ na Slovensku I4 podľa Eurostatu s rozdielnym faktorom zaťaženia siete 250 a 330 dní na prepravnej trase Veľké Kapušany – domáci bod zaplatí za prepravu plynu v roku 2011 o 0,5 % viac v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Nasledujúci graf ilustruje vývoj priemerných cien za prepravu zemného plynu v modelových príkladoch užívateľov prepravnej siete s faktorom zaťaženia 250 dní (M1) a 330 dní (M2) pri objeme prepraveného plynu cca 11,2 mil. m³ ročne.

III. 2.2. Distribúcia plynu

Cenová regulácia distribúcie plynu bola v roku 2010 vykonávaná pre regulované subjekty, ktorých:

- počet odberných miest z distribučnej siete je vyšší ako 100 000, t.j. pre jediného prevádzkovateľa distribučnej siete SPP – distribúcia, a.s., ktorý plní zároveň úlohu plynárenského dispečingu na vymedzenom území,
- počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000, ktorými sú väčšinou areáloví prevádzkovatelia distribučných sietí na vymedzenom území, tzv. lokálne distribučné siete.

Úrad v roku 2010 vydal pre SPP – distribúcia, a.s., cenové rozhodnutie, ktorým schválil na rok 2011 tarify za prístup do vysokotlakovej distribučnej siete a distribúciu plynu a tarifu za poskytovanie podporných služieb, ktoré sa neposkytujú v rámci

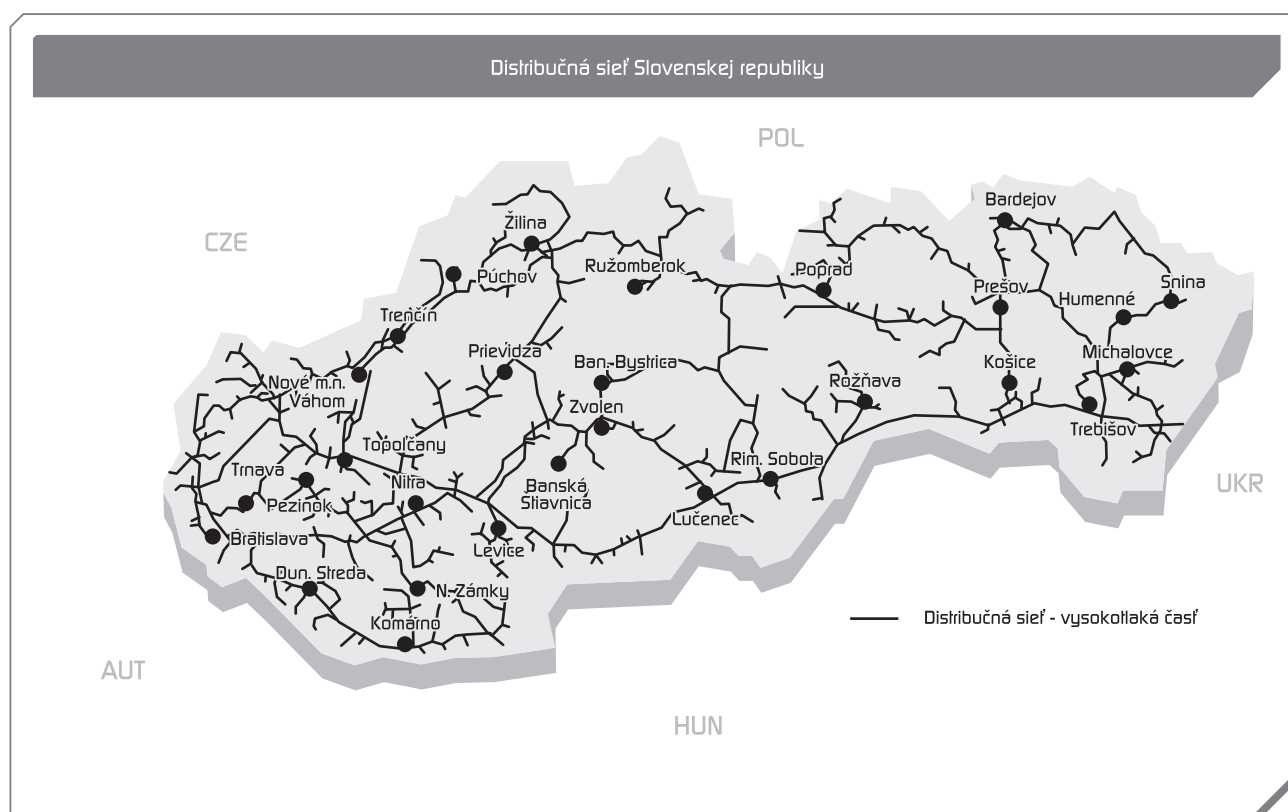
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

tarif za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu, spolu s podmienkami uplatňovania týchto taríf. Východiskom pri ich určení bola priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu za rok 2010 upravená podľa výnosu č. 4/2008 o hodnotu jadrovej inflácie, faktor efektivity a medzročný rozdiel ceny plynu na krytie strát a vlastnej spotreby plynu v distribučnej sieti. Pri výpočte priemernej ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu sa zohľadňuje aj hodnota nákladov regulovaného subjektu v súvislosti s plnením povinností pri stave núdze podľa § 14 ods. 12 a 14 zákona č. 656/2004 Z. z. a hodnota ročného odpisu zaradeného nového dlhodobého hmotného majetku za predchádzajúci rok najviac do výšky 2,5 % jeho obstarávacej ceny.

distribúovaného plynu na rok 2011 sa medzročne zvýšila o 1,95 %.

Tarify za distribúciu plynu sú stanovené na princípe tzv. poštovej známky, t.j. podľa ročného množstva distribúovaného plynu bez ohľadu na vzdialenosť odberného miesta a boli navrhnuté tak, aby neobsahovali krížové dotácie medzi jednotlivými skupinami odberateľov plynu. Súčasťou taríf sú aj poplatky za prekročenie zmluvne dohodnutej dennej distribučnej kapacity.

Pre SPP – distribúcia, a.s., úrad rozhodnutím na rok 2011 schválil aj ceny za pripojenie do distribučnej siete a to osobitne pre kategóriu odberateľov plynu v domácnosti a osobitne pre kategóriu

Celková priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu pri prepočte na plánované údaje týkajúce sa počtu odberateľov plynu, dohodnutého denného maxima a množstva

odberateľov plynu mimo domácnosť, pričom boli navrhnuté tak, aby neprekročili príslušné plánované priemerné náklady na pripojenie do distribučnej siete súlade s výnosom č. 4/2008.

Pre prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí úrad v roku 2010 vydal 9 cenových rozhodnutí s platnosťou na rok 2010 a 27 cenových rozhodnutí s platnosťou na rok 2011, na základe ktorých boli schválené ceny, prípadne tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu. Východiskom pri stanovovaní cien boli oprávnené náklady na prevádzkovanie distribučnej siete limitované hodnotou maximálnych oprávnených nákladov a primeraný zisk. Dvaja prevádzkovatelia lokálnych distribučných sietí mali v roku 2010 úradom schválené ceny za pripojenie do distribučnej siete.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený vývoj priemerných cien za distribúciu plynu v jednotlivých tarifikách v rokoch 2009 až 2011 prepočítaný na základe plánovaných údajov pre rok 2011.

Vývoj priemerných cien za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu v rokoch 2009 až 2011 (bez DPH)

Tarifa (podľa ročného množstva distribuovaného plynu v m ³)	2009 €/m ³	2010 €/m ³	2011 €/m ³
M/Da (do 200)	0,5651	0,5633	0,5658
M/Db (nad 200 do 1 700)	0,1637	0,1615	0,1621
M/Dc (nad 1 700 do 6 500)	0,1287	0,1268	0,1273
M/Dd (nad 6 500 do 60 tis.)	0,0891	0,0865	0,0869
S (nad 60 tis. do 400 tis.)	0,0803	0,0777	0,0780
Va (nad 400 tis. do 2 mil.)	0,0701	0,0677	0,0680
Vb (nad 2 mil. do 15 mil.)	0,0487	0,0461	0,0463
Vc (nad 15 mil. do 25 mil.)	0,0363	0,0338	0,0340
Vd (nad 25 mil. do 300 mil.)	0,0290	0,0273	0,0274
Ve (nad 300 mil. do 500 mil.)	0,0170	0,0156	0,0158

III. 2.3. Uskladňovanie plynu

Na území Slovenskej republiky prevádzkujú podzemné zásobníky dve spoločnosti: NAFTA a.s., prevádzkujúca komplex podzemných zásobníkov Láb 1.–3. a Gajary-báden a spoločnosť POZAGAS a.s., ktorá prevádzkuje podzemný zásobník zemného plynu Láb 4. stavba pri Malackách. Pre potreby Slovenskej republiky a z technického hľadiska prevádzkovateľa distribučnej siete SPP – distribúcia, a.s., je využívaný aj podzemný zásobník Dolní Bojanovice nachádzajúci sa na území Českej republiky, ktorý je napojený na slovenskú plynárenskú sieť a je využívaný pre potreby fyzického vyvažovania distribučnej siete.

Zásobníky plynu v prvom rade zaisťujú vyrovňovanie rozdielov medzi objemom dodávok plynu a spotrebou plynu. Slúžia pre

dovšetkým na uskladňovanie plynu v letnom období a na ťažbu plynu v zimnom období, keď je spotreba plynu vyššia ako je zmluvne dohodnuté množstvo dodávaného plynu na Slovensko. Zásobníky plynu sú taktiež efektívnym nástrojom zaistenia bezpečnosti dodávok plynu. Prevádzkovatelia zásobníkov uskladňujú plyn nielen pre účastníkov trhu s plynom pôsobiacich na trhu s plynom v Slovenskej republike, ale aj pre zahraničné plynárenské spoločnosti.

Uskladňovacia kapacita prevádzkovateľov podzemných zásobníkov plynu

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka	Technický pracovný objem (v mil.m ³)	Technický vŕtačný výkon (v mil.m ³ /deň)	Technický ťažobný výkon (v mil.m ³ /deň)
NAFTA a.s.	2 165	22,00	27,50
POZAGAS a.s.	620	6,85	6,85
Spolu:	2 785	28,85	34,35

Prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu podlieha od roku 2010 cenovej regulácii, a to určením maximálnej ceny. Podľa výnosu č. 4/2008 podkladom k návrhu cien za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu je analýza cien za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu u prevádzkovateľov zásobníkov v ostatných členských štátoch EÚ, ktorí prevádzkujú zásobníky s podobnými parametrami ako prevádzkovatelia zásobníkov v Slovenskej republike.

V roku 2010 úrad vydal dve rozhodnutia pre prevádzkovateľov zásobníkov, ktorými schválil ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu na území Slovenskej republiky na obdobie od 1. 5. 2011 do 30. 4. 2012, t.j. na obdobie zhodné s plynárenským rokom prevádzkovateľov zásobníkov. Regulovaná maximálna cena za 1 m³ ročnej uskladňovacej kapacity sa pre oboch prevádzkovateľov zásobníkov medziročne zvýšila, pretože odráža rozšírenú ponuku skladovacích služieb zo strany prevádzkovateľov zásobníkov. Spoločnosť NAFTA a.s. ponúka na rok 2011 nový produkt vo forme rozšírenia štandardného balíčka služieb s vyťažiteľnosťou od 88 do 120 dní, ktorý je z hľadiska potrieb zákazníka pružnejší. Spoločnosť POZAGAS a.s. pripravovala podmienky pre zlepšenie prevádzkyschopnosti vzájomne prepojených sietí odstraňovaním existujúcich bariér, čím umožnila zvýšený komfort pri využívaní služieb uskladňovania v zásobníku PZZP Láb 4. stavba. Oba prevádzkovatelia zásobníkov ponúkajú voľnú uskladňovaciu

kapacitu transparentne a nediskriminačne formou verejných súťaží. Jedným z kritérií pre pridelenie uskladňovacej kapacity je výška ceny ponúknuťej záujemcami o uskladňovaciu kapacitu pri rešpektovaní stropu maximálnej regulovanej ceny.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené maximálne ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu v rokoch 2010 a 2011 za jednotlivé služby uskladňovania (bez DPH).

plynu hlavne v kategórii veľkoodberateľov, v roku 2010 bola najaktívnejšia skupina maloodberateľov, kde ukazovateľ switchingu dosiahol 4,1 %. Tento nárast možno pripísať aktívnej politike spoločnosti RWE Gas Slovensko, s.r.o. Úrad zaznamenal v roku 2010 aj návrat k tradičnému dodávateľovi plynu.

Maximálne ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu v rokoch 2010 a 2011 za jednotlivé služby uskladňovania (bez DPH).								
Prevádzkovateľ podzemného zásobníka	Uskladňovacia kapacita (eur/(m ³ /rok))		Pracovný objem (eur/m ³)		Vlačný výkon (eur/(m ³ /deň))		Ťažobný výkon (eur/(m ³ /deň))	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
NAFTA a.s.	0,0642	0,0704	x ¹⁾	x ¹⁾	2,3900	1,9300	2,7600	2,3400
POZAGAS a.s.	0,0649	0,0666	0,0323	0,0324	3,4265	3,4625	2,9465	3,0858

¹⁾ Nafta a.s. pracovný objem ako samostatnú službu v sledovanom období neposkytuje

III. 2.4. Dodávka plynu

III. 2.4.1 Vývoj konkurencie na liberalizovanom trhu s plynom

V roku 2010 pôsobili na slovenskom trhu s plynom popri tradičnom dodávateľovi SPP, a.s., ďalší piati obchodníci s plynom, ktorí si zabezpečili nákup plynu od rôznych zahraničných dodávateľov plynu. Domácemu dodávateľovi SPP, a.s., s väčšinovým podielom na trhu s plynom konkurovali v dodávke plynu koncovým priemyselným odberateľom plynu spoločnosti RWE Gas Slovensko, s.r.o., VNG Slovakia, spol. s r.o., SHELL Slovakia, s.r.o., ELGAS, s.r.o., a Lumius Slovakia, s.r.o.

Rok 2010 bol rokom významným z hľadiska počtu zmien dodávateľa plynu. Prudký nárast počtu zmien dodávateľa plynu bol zaznamenaný v kategórii maloodberateľov. Na posúdenie liberalizácie trhu sa používa percentuálny koeficient, tzv. switching, ktorý vyjadruje mieru počtu odberných miest so zmenou dodávateľa plynu k celkovému počtu odberných miest v uvedenom roku. Kým v roku 2009, v prvom roku vstupu nových obchodníkov na slovenský trh s plynom, sa uskutočnili zmeny dodávateľa

Tabuľka zohľadňuje zmenu dodávateľa plynu v jednotlivých odberných miestach dodávateľov plynu v rokoch 2009 a 2010. Údaje v tabuľke nezohľadňujú zmeny dodávateľa plynu na odberných miestach v lokálnych distribučných sieťach.

Zmena dodávateľa plynu				
Druh odberného miesta	2009 2010		2009 2010	
	Počet zmenených odberných miest		Switching	
Veľkoodberateľ	39	84	4,4%	10,1%
Stredný odberateľ	14	84	0,4%	2,7%
Maloodberateľ	5	2950	0,0%	4,1%
Domácnosti	0	0	0,0%	0,0%

III. 2.4.2 Vývoj ročnej spotreby plynu

Spotreba zemného plynu koncových odberateľov plynu v Slovenskej republike v roku 2010 dosiahla 57,3 TWh. V porovnaní s rokom 2009, kedy spotreba zemného plynu dosiahla 53,3 TWh, to predstavuje zvýšenie o 7,5 %.

Na uvedenej spotrebe plynu sa v roku 2010 najvýraznejšie podieľal tradičný dodávateľ plynu SPP, a.s. s 84,9 % podielom na trhu dodávky plynu koncovým odberateľom. Spoločnosť RWE Gas Slovensko, s.r.o. dosiahla 13,1 % podiel na trhu dodávky plynu koncovým odberateľom a ďalší štyria obchodníci s plynom sa podieľali na uvedenej spotrebe spolu 2% podielom.

III. 2.4.3 Cenová regulácia dodávky plynu

Cenovej regulácii v oblasti dodávky plynu podlieha:

- a) dodávka plynu pre domácnosti,
- b) dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť,
- c) dodávka plynu dodávateľom poslednej inštancie.

Výnos č. 4/2008 stanovil pre regulovanú činnosť dodávky plynu postup výpočtu maximálnych cien podľa regulačnej metódy „price cap“. Metóda určila cenovú hladinu na obdobie platnosti regulačnej periódy. Medziročná zmena priemernej ceny za dodávku plynu je ovplyvnená prostredníctvom inflačného koeficientu, faktora efektivity a zmeny nákupnej ceny plynu pre zabezpečenie dodávok plynu pre odberateľov plynu. Cenová regulácia dodávky plynu dodávateľom poslednej inštancie sa v poslednom roku regulačného obdobia vykonáva ako priame určenie maximálnej ceny za dodávku plynu dodávateľom poslednej inštancie.

Dodávka plynu pre domácnosti

Napriek vstupu nových obchodníkov na slovenský trh s plynom, v kategórii odberateľov plynu v domácnosti v roku 2010 neexistovala žiadna konkurencia. Všetci odberatelia plynu v domácnosti odoberali plyn od tradičného dodávateľa plynu spoločnosti SPP, a.s., ktorá vznikla z pôvodne vertikálne integrovanej spoločnosti.

Rozhodnutím zo dňa 09.12.2010 úrad určil pre SPP, a.s., maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2011

spolu s podmienkami ich uplatňovania. Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti sú dvojzložkové, pozostávajú z maximálnej výšky fixnej mesačnej sadzby a maximálnej výšky sadzby za odobratý plyn. Štruktúra taríf zostala nezmenená a je rozdelená do troch tarífnych skupín D1 až D3 podľa množstva ročnej spotreby plynu. Dodávka plynu pre odberateľov plynu v domácnosti v tarífnej skupine D4 so spotrebou nad 6 500 m³ (68 575 kWh) podobne ako pre odberateľov plynu mimo domácnosti nie je regulovaná.

Na základe predpokladov vývoja cien ropy a ropných produktov na rok 2011 a predpokladu vývoja výmenného kurzu eura voči americkému doláru sa priemerná cena za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2011 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila v priemere o 4,47 %.

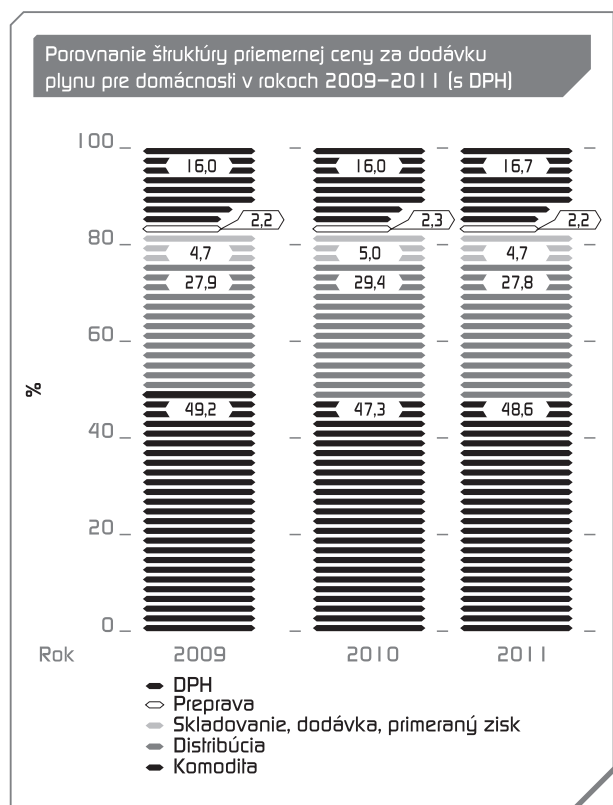
Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti v rokoch 2009 až 2011 (bez DPH)

Tarifa	Fixná mesačná sadzba (€/mesiac)			Sadzba za odobratý plyn (€/kWh)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
D1	1,7427	1,7427	1,76	0,0511	0,0491	0,0509
D2	4,1383	4,1382	4,15	0,0372	0,0355	0,0372
D3	6,4423	6,4424	6,46	0,0359	0,0339	0,0356

Vývoj priemerných koncových cien za dodávku plynu pre domácnosti (bez DPH)

Tarifa (podľa ročného množstva dodaného plynu v kWh)	2008 €/kWh	2009 €/kWh	2010 €/kWh	2011 €/kWh
D1 (do 2 100)	0,0841	0,0864	0,0843	0,0858
D2 (od 2 100 do 17 935)	0,0427	0,0416	0,0397	0,0414
D3 (od 17 935 do 68 575)	0,0384	0,0385	0,0364	0,0384

Nasledujúci graf zobrazuje porovnanie štruktúry priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti v rokoch 2009 až 2011 s DPH. Najvýraznejší podiel v koncovej platbe za dodávku plynu pre domácnosti tvorí nákup zemného plynu od zahraničného dodávateľa.

Priemerná cena za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na rok 2011 pre SPP, a.s., oproti priemernej cene za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť v roku 2010 sa zvýšila v priemere o 6,12 %. Keďže nákupná cena plynu sa podieľa na medziročnej zmene ceny najvýraznejším podielom, tento nárast bol spôsobený predpokladaným vývojom cien ropy Brent a ropných produktov na svetových komoditných trhoch pre rok 2011 a priemerného kurzu eura voči doláru.

Tarifná štruktúra na rok 2011 sa oproti roku 2010 nezmenila a bola rozdelená na 8 tarifných skupín M2 až V4, pričom tarifné skupiny S až V4 obsahujú dve sadzby za denné maximum, čo súvisí so zrealizovaním nákladov súvisiacich so skladovaním plynu zahrnutých v koncovej cene. Odberateľ s rovnomernou spotrebou plynu počas roka zaplatí za dodávku plynu menej ako odberateľ so sezónnou spotrebou plynu, ktorá súvisí s vyššími nákladmi na skladovanie plynu.

Dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť

Vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia na trhu dodávky zemného plynu a v záujme zabezpečenia ochrany najzraniteľnejšej skupiny spotrebiteľov tepelnej energie v domácnosti úrad vykonával aj v roku 2010 cenovú reguláciu pre dodávateľov plynu, ktorí dodávali plyn za účelom výroby tepla určeného pre domácnosť.

V roku 2010 úrad vydal 5 cenových rozhodnutí, ktorými schválil alebo určil na rok 2011 maximálne ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť spolu s podmienkami uplatňovania cien pre spoločnosti SPP, a.s., RWE Gas Slovensko, s.r.o., VNG Slovakia, spol. s r.o., ELGAS, s.r.o. a CHIRANA-PREMA Energetika, a.s.

Maximálne ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť pre SPP, a.s.,
v rokoch 2009 až 2011 (bez DPH).

Druh tarify	Fixná mesačná sadzba (€/mesiac)			Sadzba za denné maximum (€/m ³ /deň)			Sadzba za odobratý plyn (€/kWh)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
M2	5,30	5,34	5,34	-	-	-	0,0500	0,0452	0,0472
M3	7,87	8,02	8,02	-	-	-	0,0483	0,0434	0,0454
M4	21,62	21,81	21,81	-	-	-	0,0459	0,0410	0,0428
S a	56,55	49,08	49,08	8,7042	8,5882	8,5882	0,0271	0,0251	0,0270
S b	56,55	49,08	49,08	8,7042	8,2229	8,2229	0,0271	0,0251	0,0270
V1 a	180,79	175,94	175,94	8,5814	8,5168	8,5168	0,0268	0,0247	0,0266
V1 b	180,79	175,94	175,94	8,5814	8,1515	8,1515	0,0268	0,0247	0,0266
V2 a	3556,51	3602,01	3602,01	8,3905	8,4504	8,4504	0,0249	0,0229	0,0249
V2 b	3556,51	3602,01	3602,01	8,3905	8,0851	8,0851	0,0249	0,0229	0,0249
V3 a	13038,53	10227,42	10227,42	7,7402	7,8845	7,8845	0,0245	0,0226	0,0245
V3 b	13038,53	10227,42	10227,42	7,7402	7,5192	7,5192	0,0245	0,0226	0,0245
V4 a	29904,27	32025,86	32025,86	7,4033	7,4529	7,4529	0,0238	0,0219	0,0239
V4 b	29904,27	32025,86	32025,86	7,4033	7,0876	7,0876	0,0238	0,0219	0,0239

Dodávka plynu dodávateľom poslednej inštancie

V záujme ochrany odberateľov plynu výnos č. 1/2009 v znení platnom pre rok 2010 rozšíril rozsah cenovej regulácie o dodávku plynu dodávateľom poslednej inštancie s účinnosťou pre rok 2011. Cenová regulácia dodávky plynu dodávateľom poslednej inštancie sa v poslednom roku regulačného obdobia vykonáva ako priame určenie maximálnej ceny za dodávku plynu dodávateľom poslednej inštancie.

Úrad vydal pre dodávateľa poslednej inštancie na vymedzenom území Slovenskej republiky, t.j. pre SPP, a.s., tri cenové rozhodnutia, ktorými určil na rok 2011 maximálne ceny za dodávku plynu dodávateľom poslednej inštancie pre odberateľov plynu v domácnosti, pre odberateľov plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť a pre odberateľov plynu, ktorí nie sú odberateľmi plynu v domácnosti a nie sú odberateľmi plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

III.3. Tepelná energetika

Na trhu s teplom pôsobí už niekoľko rokov stabilizovaný počet dodávateľov tepla, ktorých je cca 330. Dodávku tepla zabezpečujú vo všetkých mestách na území Slovenska, kde je bytová výstavba. Ročná dodávka tepla sa pohybuje okolo 16 000 MWh. Z tohto množstva sa 40 % dodáva do bytov a 60 % odberateľom mimo domácností a to v prevažnej miere do terciárnej sféry a priemyslu, resp. pre vlastnú spotrebu.

Pri určovaní cien tepla na rok 2010 sa postupovalo podľa výnosu č. 1/2009, podľa ktorého cenovej regulácii podlieha výroba, distribúcia a dodávka tepla a cenová regulácia sa vykonáva určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny tepla. Spôsob a postup pri regulácii cien tepla na rok 2010 určoval výnos č. 6/2008 v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 a výnosu z 10. júna 2009 č. 6/2009.

Novelami výnosu č. 6/2008 sa spôsob regulácie cien tepla v roku 2010 zásadne nemenil. Variabilná zložka ceny tepla sa určovala v €/kWh na základe objednaného množstva tepla, pričom sa osobitne určovala pre domácnosti a osobitne pre ostatných odberateľov okrem domácností. Tento postup vyplynul z regulácie ceny plynu na výrobu tepla pre domácnosti a z aplikácie zákona č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebnej dani“). Fixná zložka ceny tepla sa určovala na regulačný príkon a vyjadrovala sa v €/kW regulačného príkonu. Zamedzil sa rast fixných nákladov s výnimkou prípadov investovania do zefektívnenia výroby a distribúcie tepla, ekologizácie a plánovaných generálnych opráv. Zvýšenie objemu fixných nákladov sa pripúšťalo aj na odstránenie porúch a havárií spôsobených živelnými pohromami a udalosťami zavinenými tretími osobami, ktoré by mohli spôsobiť ohrozenie zdravia osôb alebo vznik veľkých škôd. V týchto prípadoch a v prípade výstavby tepelného zdroja alebo jeho časti, v ktorom sa ako palivo plánovali využívať obnoviteľné energetické zdroje, sa umožňoval čiastočný presne špecifikovaný nárast fixných nákladov v zmysle výnosu č. 6/2008. Určovala sa spoločná cena tepla dodávateľovi v rámci mesta alebo mestskej časti. Ponechala sa možnosť uplatnenia zvýšeného zisku v cene tepla pre dodávateľov, ktorí zabezpečujú výrobu tepla s minimálne 20 %-ným podielom obnoviteľných zdrojov energie, pričom ich cena tepla neprekročí limitné

ceny variabilnej a fixnej zložky ceny tepla určené vo výnose č. 6/2008. Taktiež sa ponechala možnosť zúčtovania oprávnených nákladov voči odberateľom v určených cenách tepla až po skončení regulačného obdobia, čím sa vytvorila možnosť kumulovať ušetrené náklady v prvých dvoch rokoch a použiť ich až v treťom roku regulačného obdobia.

Zmeny vo výnose č. 6/2008 prijaté pre reguláciu cien tepla na rok 2010 súviseli najmä so zavedením meny euro, úpravou definície niektorých oprávnených nákladov, úpravou cenového konania a doplnením návrhu ceny o ďalšie podklady v nadväznosti na prijatý zákon č. 429/2008 Z. z. o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností a o zmene a doplnení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Ustanovila sa možnosť prerozdelenia oprávnených fixných nákladov a primeraného zisku po skončení regulačného roka medzi jednotlivých odberateľov podľa skutočne dodaného množstva tepla. Výnos č. 6/2008 reagoval aj na následky hospodárskej krízy, dôsledkom ktorej sa znižovali priemyselné odbery, čo výrazne ovplyvňuje ekonomickú situáciu dotknutých dodávateľov. V týchto kritických prípadoch výnos pripúšťa úpravu ceny tepla. Novelou výnosu č. 6/2008 úrad sledoval zachovať motiváciu k vyššiemu využívaniu obnoviteľných zdrojov energie aj pri súčasných cenách zemného plynu ako konkurenčného paliva a preto aktualizoval špecifické podmienky tvorby ceny pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

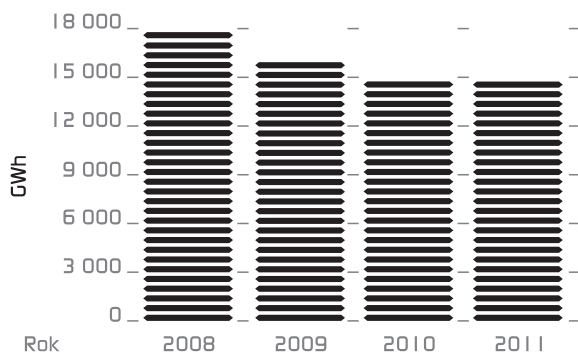
Úrad k 1. januáru 2010 vydal 330 cenových rozhodnutí na rok 2010. V priebehu roku 2010 vydal ďalších 12 rozhodnutí, ktorými vykonal zmeny vyplývajúce najmä zo zmeny skladby paliva použitého na výrobu tepla v priebehu regulačného roka.

Dodávka tepla podliehajúca cenovej regulácii v roku 2010 predstavuje cca 15 500 GWh. Z tohto objemu tepla sa 6 200 GWh dodáva do bytov na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody a zvyšných 9 300 GWh sa dodáva ostatným odberateľom mimo domácností. Najviac zastúpeným palivom na výrobu tepla je zemný plyn, ktorý predstavuje 66 %, potom uhlie (23 %) a biomasa (10 %). Od roku 2008 zaznamenávame rast v spotrebe biomasy pri výrobe tepla, čo má za následok klesajúcu spotrebu zemného plynu. V nasledujúcej tabuľke je spotreba jednotlivých druhov palív použitých na výrobu tepla, ktoré sa dodáva na trh od roku 2008 ako aj údaje o množstve dodaného tepla.

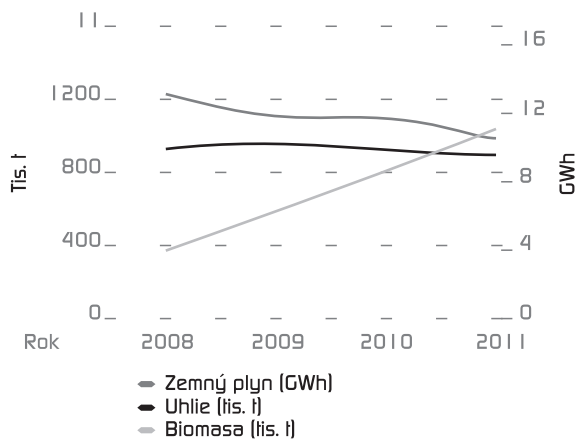
Spotreba palív na výrobu tepla

Rok	Zemný plyn [MWh]	Uhlie [t]	Olej [t]	Biomasa [t]	Dod. tepla [MWh]
2008	13 151 820	929 046	4 852	371 044	18 281 029
2009	11 819 065	954 503	3 216	583 164	16 486 436
2010	11 738 581	921 162	4 565	798 796	15 643 390
2011	10 596 642	893 732	3 848	1 027 963	15 540 283

Dodávka tepla

Vývoj spotreby palív

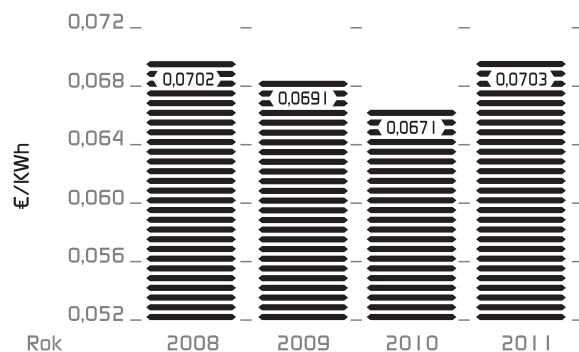

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené priemerné ceny tepla pre odberateľov tepla z rozhodnutí úradu na roky 2008 až 2011.

Cena tepla z rozhodnutí úradu

	2008	2009	2010	2011
Variabilná zložka max. ceny tepla pre domácnosti (€/kWh)	0,0482	0,0453	0,0433	0,0468
Variabilná zložka max. ceny tepla pre ostatných odberateľov (€/kWh)	0,0482	0,0529	0,0491	0,0499
Fixná zložka max. ceny tepla (€/kW)	116,53	125,93	126,05	124,69

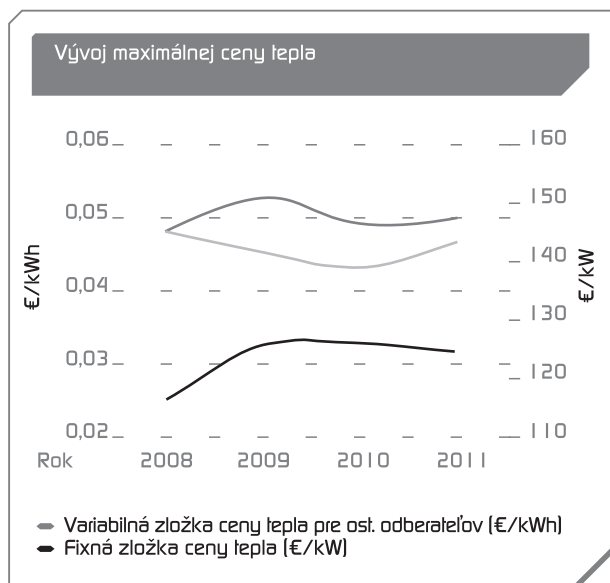
Cena tepla prepočítaná do jednorozložkovej formy

K 1. januáru 2011 úrad vydal 301 rozhodnutí o maximálnej cene tepla. Priemernú cenu tepla z väčšej miery ovplyvňuje cena zemného plynu, ktorý je najpoužívanejším palivom pri výrobe tepla. Až 66 % dodávok je pokrytých teplom vyrobeným zo zemného plynu. Variabilná zložka ceny tepla preto primerane kopíruje cenu zemného plynu. V prípade cien tepla dodávaného domácnostiam odráža cenu určenú úradom na príslušný rok a v prípade tepla pre ostatných odberateľov je závislá od svetových cien ropy a kurzu €/USD.

Priemerná variabilná zložka ceny tepla pre domácnosti vplyvom poklesu regulovanej ceny zemného plynu pre rok 2010 klesla oproti roku 2009 o 4,4 %. Regulovaná cena zemného plynu na výrobu tepla pre domácnosti na rok 2011 vzrástla o 6 %. Táto skutočnosť ako aj zrušenie oslobodenia plynu a uhlia na výrobu tepla od spotrebnej dane od 1. 1. 2011 spôsobilo, že nárast variabilnej zložky ceny tepla pre domácnosti v roku 2011 predstavuje v priemere 10 %.

Cena tepla vo variabilnej zložke pre ostatných odberateľov mimo domácností v roku 2010 oproti roku 2009 klesla o 7,1 % a v roku 2011 vzrástla o 1,6 %. Plyn a uhlie na výrobu tepla pre túto kategóriu odberateľov bol zaťažovaný spotrebnou daňou už v predchádzajúcich rokoch a preto je nárast ceny tepla nižší ako u domácností.

Vzhľadom na pravidlá regulácie fixných nákladov a stabilizovanie regulačného príkonu počas celého regulačného obdobia fixná zložka ceny tepla v roku 2010 zostala na úrovni roku 2009 a v roku 2011 je nižšia v priemere o 1 % oproti roku 2010.

Porovnanie cien tepla v závislosti od veľkosti dodávky poukazuje na nižšie ceny tepla u veľkých dodávateľov tepla a naopak vyššie ceny u malých dodávateľov. Aj výška fixnej zložky ceny tepla vychádza v neprospech menších dodávateľov s dodávkou tepla do 2 GWh.

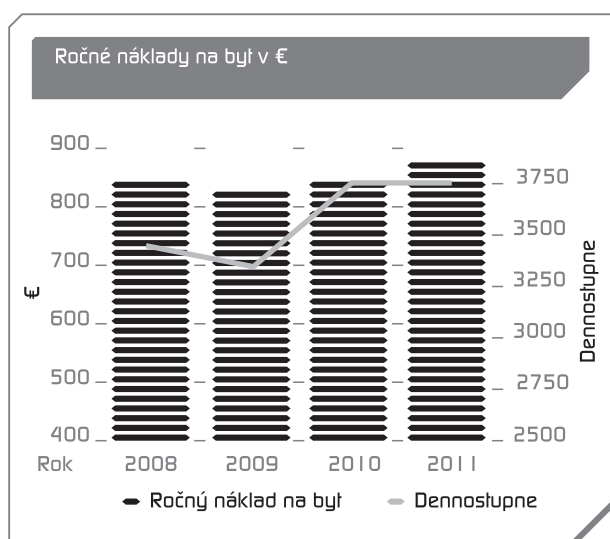
Ceny tepla v závislosti od veľkosti dodávky tepla

Dodávka tepla v GWh	Cena tepla 2010		Cena tepla 2011	
	Variabilná zložka domácnosti v €/kWh	Fixná zložka v €/kW	Variabilná zložka domácnosti v €/kWh	Fixná zložka v €/kW
Do 2	0,0491	149,34	0,0512	139,51
2 až 10	0,0443	110,62	0,0484	115,24
10 až 100	0,0426	118,17	0,0457	121,72
Nad 100	0,0355	137,77	0,0375	129,79

Ceny tepla v závislosti od použitého paliva

Dodávka tepla v GWh	Rok 2010		Rok 2011	
	Variabilná zložka domácnosti v €/kWh	Fixná zložka v €/kW	Variabilná zložka domácnosti v €/kWh	Fixná zložka v €/kW
Mix s min. 20 % podielom biomasy	0,0400	138,81	0,0424	144,65
Zemný plyn	0,0470	118,97	0,0518	113,77
Uhlie	0,0360	113,53	0,0375	111,67

Náklady na dodávku tepla sú závislé od jeho množstva a ceny za dodané teplo. V nasledujúcom grafe je uvedený vývoj nákladov za teplo štandardného trojizbového bytu s centrálnou dodávkou tepla na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody, ktorá je korigovaná podľa klimatických podmienok v príslušných rokoch.

III.4. Vodné hospodárstvo

III.4.1. Výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

V tomto regulačnom období bola pre stanovenie cien zavedená a v hodnotenom roku 2010 uplatňovaná metóda „cenového stropu“ s možnosťou medziročného inflačného rastu a uplatnenia faktora efektivity, ktorá v oblasti výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom zabezpečila stabilizáciu cien. V oblasti odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou v cenovej regulácii bol navyše uplatňovaný faktor investičného rozvoja na podporu výstavby kanalizačných sietí a čistiarní odpadových vôd v súlade s požiadavkami Európskej únie s cieľom motivovať regulované subjekty k čerpaniu dotačných prostriedkov z fondov Európskej únie, a tým k plneniu záväzkov v tejto oblasti, ktoré sa Slovenská republika pri vstupe zaviazala splniť do roku 2015.

Tento spôsob cenovej regulácie výraznou mierou prispieva k zabezpečovaniu ochrany práv odberateľov pitnej vody a producentov odpadových vôd pred neoprávneným a neprimeraným zvyšovaním cien za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou.

Postup a podmienky pre tvorbu cien na rok 2010 úrad upravil a doplnil výnosom č. 3/2009. Novelou výnosu úrad rozšíril rozsah, štruktúru a výšku oprávnených nákladov, doplnil a upravil spôsob predkladania cenového návrhu a podkladov k cenovému návrhu s dôrazom na doklad preukazujúci schválenie návrhu ceny valným zhromaždením podpísaný oprávnenou osobou.

V priebehu roka 2010 v súlade so zákonom č. 276/2001 Z. z. bolo úradu predložených 17 návrhov na zmenu cenového rozhodnutia, ktorým boli schválené ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou na rok 2010, z toho 11 podali vodárenské spoločnosti. Zmeny sa týkali najmä ceny za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom, a to z dôvodu výraznej zmeny ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri určení ceny v predchádzajúcom roku, resp. v prvom roku regulačného obdobia (rok 2008). Väčšina návrhov na zmenu ceny bola odôvodňovaná potrebou zvýšených finančných prostriedkov na opravy vodohospodárskeho majetku v dôsledku

veľkého počtu havarijných situácií na verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, a tým aj vyššou spotrebou materiálu, rastom odpisov súvisiacim so zaraďovaním nového vodohospodárskeho majetku do užívania pri ukončovaní veľkých investičných projektov. V tejto súvislosti je treba uviesť, že oveľa väčší tlak na zvyšovanie cien ako zvyšovanie nákladov vyvoláva neustály pokles množstva dodávanej pitnej vody.

Úrad pri zmene cien v priebehu roka 2010 uplatňoval výlučne nákladovú metódu s dôrazom na preskúmanie skutočných údajov za predchádzajúci rok v rozsahu nevyhnutne vynaložených oprávnených nákladov. Na základe zisteného vývoja výsledkov hospodárenia v regulovanej činnosti, pri zohľadnení potrieb regulovaného subjektu na zabezpečenie kvalitného, plynulého a bezpečného výkonu regulovanej činnosti, ako aj pri zohľadnení ochrany samotných odberateľov pitnej vody, či producentov odpadovej vody úrad zmenil cenu za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom v šestnástich prípadoch a cenu za odvedenie a čistenie odpadovej vody v ôsmich prípadoch.

Zmenu ceny akceptoval úrad len do výšky oprávnených nákladov nevyhnutných pre výkon regulovanej činnosti a jednoznačne preukázanej podkladmi predloženými regulovaným subjektom tak, aby bola zabezpečená prevádzkyschopnosť zariadení pri čo najefektívnejšom využívaní finančných prostriedkov.

Cenová regulácia na rok 2010, sa vykonávala priamym určením maximálnej ceny a určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny. Okrem nákladovej metódy sa používa aj metóda cenového stropu s možnosťou medziročného inflačného rastu vrátane uplatnenia faktora efektivity a faktora investičného rozvoja. Cieľom faktora efektivity je racionalizácia a optimalizácia vynakladania oprávnených nákladov na regulovanú činnosť.

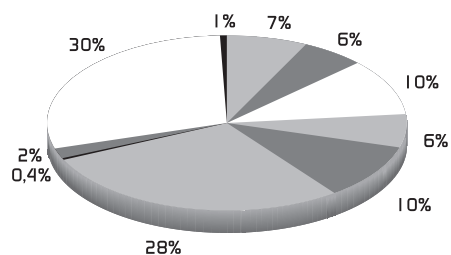
Stanovovanie cien ako maximálnych cien, ktoré regulovaný subjekt nemôže prekročiť, ale môže na trhu s vodou použiť aj ceny nižšie, ako úradom schválené alebo určené, má stimulačný charakter, ktorý dáva právo regulovanému subjektu rozhodovať, napr. o zľavách pre významných odberateľov, resp. producentov vody alebo o zľavách pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva, prípadne ohrozených odberateľov vody (školy, nemocnice a pod.). V praxi je zatiaľ ešte stále uplatňovanie cien nižších, ako úradom schválených skôr výnimkou.

Ceny za výrobu a dodávku pitnej vody (bez DPH)

	2008		2009		2010		2011	
	Maximálna cena		Maximálna cena		Maximálna cena		Maximálna cena	
	Sk/m ³	€/m ³	€/m ³	€/m ³	€/m ³	€/m ³	€/m ³	€/m ³
Bratislavská vodárenská spoločnosť	23,40	0,7767	0,8266	0,8964	0,8964	0,8964	0,8964	0,8964
Trnavská vodárenská spoločnosť	19,78	0,6566	0,6566	0,6879	0,6879	0,6879	0,6879	0,6879
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	29,25	0,9709	0,9709	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	26,90	0,8929	0,8929	0,8929	0,8929	0,8929	0,8929	0,8929
Považská vodárenská spoločnosť	24,00	0,7967	0,7967	0,8365	0,8365	0,8365	0,8365	0,8365
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	22,58	0,7495	0,7495	0,8000	0,8000	0,8000	0,8000	0,8000
Turčianskavodárenská spoločnosť	20,98	0,6964	0,6964	0,7229	0,7229	0,7229	0,7229	0,7229
Oravská vodárenská spoločnosť	23,00	0,7635	0,7635	0,8398	0,8398	0,8398	0,8398	0,8398
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	21,50	0,7137	0,7137	0,7137	0,7137	0,7137	0,7137	0,7137
Liptovská vodárenská spoločnosť	22,20	0,7369	0,8199	0,8199	0,8199	0,8199	0,8199	0,8199
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	26,90	0,8929	0,9313	0,9639	0,9639	0,9639	0,9639	0,9639
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	27,90	0,9261	0,9493	0,9825	0,9825	0,9825	0,9825	0,9825
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	32,00	1,0622	1,1485	1,2415	1,2415	1,2415	1,2415	1,2415
Vodárne a kanalizácie mesta Komárno	23,00	0,7635	0,7635	0,7635	0,7635	0,7635	0,7635	0,7635

Ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom v roku 2010 vzrástli oproti roku 2009 v priemere o 5,4% a na rok 2011 zostali na úrovni roka 2010.

Podiel oprávnených nákladov na výrobu a dodávku pitnej vody za rok 2010

28 % - Osobné náklady
0,4 % - Dane a poplatky
2 % - Ostatné prev. náklady
30 % - Odpisy DHM a DNM
1 % - Finančné náklady
7 % - Spotreba materiálu
6 % - Platby a poplatky za odber vody
10 % - Spotreba energií
6 % - Dodávateľské opravy
10 % - Ostatné služby

vodovodov, ale najmä verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prínosom novovybudovaných verejných kanalizácií by okrem ochrany životného prostredia malo byť aj zvyšovanie počtu producentov a množstva odpadovej vody. Hospodárska kríza, a tým šetrenie domácností aj firiem, sa prejavila poklesom odbytu pitnej vody a následne aj odpadovej vody, čo má za následok zníženie využívania novo budovaných investícií, ale aj už používaných systémov. Dôsledkom je rast prevádzkových nákladov na meter kubický odpadovej vody, a tým tlak na ďalšie zvyšovanie ceny. V cenových konaniach sa preto kládol v rámci kompetencií úradu, dôraz i na skúmanie efektívneho využívania aktív na regulované činnosti.

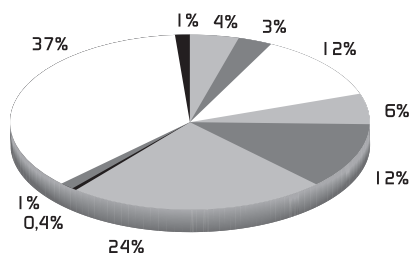
Ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou v roku 2010 vzrástli oproti roku 2009 o 6,5 % a v roku 2011 oproti roku 2010 o 3,6 %, a to najmä z dôvodu uplatnenia investičného faktora vo výpočte ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody, ktorého cieľom je podpora rozvoja verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, resp. podpora plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii.

Z dôvodu potreby plnenia záväzkov Slovenska voči EÚ, ale aj poskytovania finančných prostriedkov z fondov EÚ v ostatných rokoch dochádza k pomerne rozsiahlemu budovaniu verejných

Ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody (bez DPH)

	2008		2009		2010		2011	
	Maximálna cena	€/m ³	Maximálna cena	€/m ³	Maximálna cena	€/m ³	Maximálna cena	€/m ³
Bratislavská vodárenská spoločnosť	22,70	0,7535	0,7900	0,8295	0,8625			
Trnavská vodárenská spoločnosť	23,84	0,7913	0,8308	0,8973	0,9422			
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	21,00	0,6971	0,7319	0,7685	0,7685			
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	24,50	0,8133	0,8541	0,8968	0,9416			
Považská vodárenská spoločnosť	24,30	0,8066	0,8471	0,8895	0,9340			
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	23,61	0,7837	0,8229	0,9052	0,9500			
Turčianskavodárenská spoločnosť	23,60	0,7834	0,8225	0,9048	0,9048			
Oravská vodárenská spoločnosť	25,50	0,8464	0,8889	0,8889	0,8889			
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	22,00	0,7303	0,7668	0,8051	0,8454			
Liptovská vodárenská spoločnosť	25,50	0,8464	0,8886	0,8886	0,8886			
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	24,20	0,8033	0,8764	0,9167	0,9625			
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	23,10	0,7668	0,8444	0,8824	0,9265			
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	20,00	0,6639	0,7103	0,7967	0,8326			
Vodárne a kanalizácie mesta Komárno	20,50	0,6805	0,7133	0,7483	0,7857			

Podiel oprávnených nákladov na odvedenie a čistenie odpadových vôd za rok 2010

24 % - Osobné náklady	3 % - Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd
0,4 % - Dane a poplatky	12 % - Spotreba energií
1 % - Ostatné prev. náklady	6 % - Dodávateľské opravy
37 % - Odpisy DHM a DNM	12 % - Ostatné služby
1 % - Finančné náklady	24 % - Osobné náklady
4 % - Spotreba materiálu	

Postup pri regulácii cien za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku na rok 2010 úrad upravil výnosom č. 5/2009.

Dominantným regulovaným subjektom s monopolným postavením vykonávajúcim regulované činnosti v tejto oblasti je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica.

Úrad na rok 2010 zvýšil pre uvedený regulovaný subjekt cenu za odber povrchovej vody z vodného toku na 0,0963 €/m³ (o 15,5% oproti roku 2009) v dôsledku výrazného poklesu odberov. Ďalej úrad určil platbu za využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov na vodných stavbách v správe správcu vodného toku pri inštalovanom výkone väčšom ako 100 kW ako tarify na podporu menších výrobcov elektrickej energie, resp. využívateľov hydroenergetického potenciálu: od 100 kW do 1 000 kW vo výške 4,4902 €/MWh, od 1 001 kW do 10 000 kW vo výške 7,4837 €/MWh a nad 10 000 kW vo výške 15,2667 €/MWh). Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku vzrástla oproti roku 2009 o mieru inflácie, to znamená o 3,5 %. Pevnú cenu za odber energetickej vody na vodných stavbách vo vlastníctve užívateľa hydroenergetického potenciálu vodného toku pri inštalovanom výkone väčšom ako 10 MW úrad zvýšil o 0,0164 €/1000 m³.

III.4.2. Poskytovanie vodohospodárskych služieb

Úrad stanovuje výšku platieb za užívanie povrchových vôd na základe zákona č. 364/2004 Z. z., ktorý vymedzuje platby podliehajúce cenovej regulácii úradu a nadväzne v súlade s nariadením vlády č. 755/2004 Z. z.

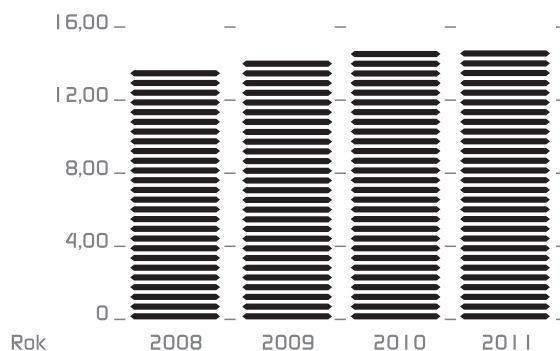
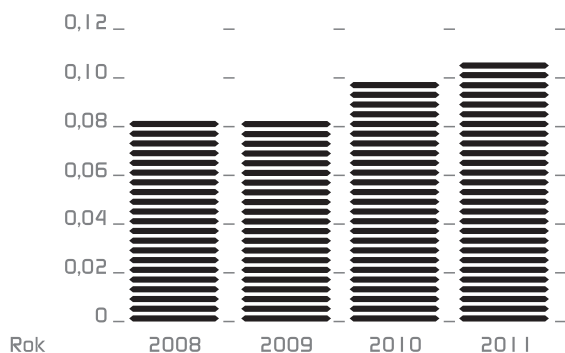
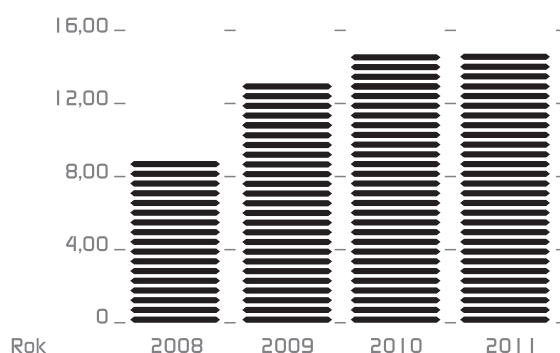
Ceny za poskytovanie vodohospodárskych služieb (bez DPH)

	2008	2009	2010	2011
	Sk	€	€	€
Cena za odber povrchovej vody za 1 m ³	2,51	0,0833	0,083317	0,0963
Priem. cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh	419,28	13,9175	14,4625	14,9674
Cena za odber energetickej vody za tis. m ³	2,70	0,0896	0,132776	0,1492

Cena za odber povrchovej vody z vodného toku pre regulovaný subjekt Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica sa na rok 2011 zvýšila oproti roku 2010. Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku vzrástla oproti roku 2010 o mieru inflácie, presnejšie o 0,9 %, pričom sa opätovne uplatňujú tarify podľa inštalovaného výkonu vodných elektrární za účelom podpory menších výrobcov elektrickej energie, resp. využívatelov hydroenergetického potenciálu. Cena za odber energetickej vody z vodného toku zostala na úrovni roka 2010.

V ostatných rokoch napriek racionalizačným i regulačným opatreniam vyšší rast cien za vodohospodárske služby spôsobuje najmä vplyvom hospodárskej krízy neustály a pomerne výrazný pokles odberov vody vo všetkých regulovaných službách.

Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu v €/MWh (bez DPH)

Cena za odber povrchovej vody v €/m³ (bez DPH)Cena za odber energetickej vody v €/tis.m³ (bez DPH)

IV. Povolenia na podnikanie v sieťových odvetviach

IV. I. Povolenia na podnikanie v energetike

Podľa § 5 ods. 1 zákon č. 656/2004 Z. z. podnikateľ v energetike možno len na základe povolenia. Rozhodnutia o vydaní, zmene a o odňatí povolenia na vykonávanie regulovaných činností podľa § 5 ods. 1 písm. e) zákona č. 276/2001 Z. z. vydáva úrad.

Predmetom podnikania podľa § 4 tohto zákona je:

- výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny,
- organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou,
- výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu,
- prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok,
- prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy,
- prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob,
- prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plyného uhľovodíka.

Organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou je podľa zákona č. 656/2004 Z. z. v znení zákona č. 142/2010 Z. z. podnikaním od 1. januára 2011.

Zákon č. 656/2004 Z. z. určuje podmienky na vydanie povolenia pre fyzické osoby a zvlášť pre právnické osoby. Po preukázaní splnenia všetkých podmienok úrad vydá rozhodnutie o povolení na podnikanie.

Prehľad platných povolení v elektroenergetike podľa § 5 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 656/2004 Z. z.

Výroba elektriny	5
Prenos elektriny	1
Distribúcia elektriny	4
Výroba a dodávka elektriny	56
Výroba, distribúcia a dodávka elektriny	27
Distribúcia a dodávka elektriny	131
Dodávka elektriny	152
Organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou	1
Celkom	377

Prehľad platných povolení v plynárenstve podľa § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 656/2004 Z. z.

Výroba plynu	2
Výroba plynu, dodávka plynu	1
Preprava plynu	1
Distribúcia plynu	5
Distribúcia a dodávka plynu	41
Výroba, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu	2
Uskladňovanie plynu	2
Dodávka plynu	71
Celkom	125

Prehľad platných povolení v energetike – oblasť pohonných látok a ropy podľa § 5 ods. 2 písm. d), e), f), g) zákona č. 656/2004 Z. z.

Prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok	1
Prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob	7
Prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy	2
Prevádzk. zariadenia na rozvod skvapalneného plyného uhľovodíka	1
Prevádzk. zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plyného uhľovodíka	1
Celkom	12

Počet platných povolení len na dodávku elektriny a dodávku plynu celkom

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Spolu
Dodávka elektriny	39	27	21	24	23	18	152
Dodávka plynu	12	16	10	6	10	17	71
Celkom	51	43	31	30	33	35	223

Prehľad podaných žiadostí a vydaných rozhodnutí v roku 2010

	nové povolenia	odňaté povolenia	zmeny povolení	prerušené konania	zastavené konania
Elektroenergetika	55	11	130	46	7
Plynárenstvo	22	4	44	6	2
Pohonné látky a ropa	2		8	3	1
Celkom	79	15	182	55	10

IV.2. Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti

Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. sa povolenie nevyžaduje na činnosti:

- a) výroba a dodávka elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW,
- b) výroba a dodávka elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ak ide o výrobu a dodávku elektriny v
 - 1. malých vodných elektrárňach,
 - 2. veterných elektrárňach,
 - 3. solárnych zariadeniach,
 - 4. zariadeniach na využitie geotermálnej energie,
 - 5. zariadeniach na využitie bioplynu,
 - 6. zariadeniach na využitie biomasy,
- c) výroba a dodávka plynu z biomasy,
- d) výroba a dodávka plynu z bioplynu,
- e) predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel,
- f) preprava vyťaženej ropy z miesta ťažby do miesta spracovania,
- g) predaj skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách do objemu 100 litrov,
- h) predaj skvapalneného plynného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel
- i) preprava skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách

Na právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vykonávajú tieto činnosti sa podľa § 5 ods. 5 zákona č. 656/2004 Z. z. vzťahuje oznamovacia povinnosť o začatí, zmene a ukončení každej vykonávanej činnosti. O splnení oznamovacej povinnosti vydáva úrad potvrdenie, ktoré je dokladom o oprávnení podnikat.

Prehľad vydaných potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti

Činnosti, na ktoré boli vydané potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti	2008 (počet)	2009 (počet)	2010 (počet)	celkom (počet)
Výroba a dodávka elektriny výrobným zariadením s výkonom do 1 MW	7	9	9	25
Výroba a dodávka elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov elektriny s výkonom do 1 MW:				
1. v malých vodných elektrárňach	30	46	62	138
2. v solárnych zariadeniach	5	26	234	265
3. vo veterných elektrárňach		1		1
4. v zariadeniach na využitie bioplynu	4	5	12	21
5. v zariadeniach na využitie biomasy	2	5	4	11
Výroba a dodávka plynu z biomasy		1	1	2
Predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel		1		1
Predaj skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách do objemu 100 litrov	23	12	11	46
Predaj skvapalneného plynného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel	29	11	7	47
Preprava skvapalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách	12	2	8	22
celkom	112	119	348	579

IV.3. Povolenia na podnikanie v tepelnej energetike

Podnikanie v tepelnej energetike je upravené zákonom č. 657/2004 Z. z. Predmetom podnikania podľa zákona je výroba tepla, výroba a rozvod tepla alebo rozvod tepla pre odberateľa alebo konečného spotrebiteľa. Podnikať v tepelnej energetike možno len na základe povolenia. Zákon č.657/2004 Z. z. rovnako ako zákon č.656/2004 Z. z. ustanovuje podmienky na vydanie povolenia na podnikanie v tepelnej energetike a doklady, ktorými žiadateľ preukazuje splnenie týchto podmienok.

Prehľad platných povolení v tepelnej energetike k 31. 12. 2010

Výroba a rozvod tepla	309
Výroba tepla	29
Rozvod tepla	27
Celkom	365

Prehľad podaných žiadostí a vydaných rozhodnutí v roku 2010

Nové povolenia	15
Zrušené povolenia	18
Zmeny v povolení	179
Prerušené konania	59
Zastavené konania	1
Celkom podaných žiadostí	213

V. Výkon kontroly v roku 2010

Úrad v súlade s pôsobnosťou vymedzenou úradu v § 5 ods. 3 zákona č. 276/2001 Z. z. v roku 2010

- vykonával kontrolu dodržiavania zákona č. 276/2001 Z. z., osobitných zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie,
- ukladal opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly,
- ukladal pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona.

V.1. Výkon kontrol

Podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 276/2001 Z. z. úrad v roku 2010 vykonal kontroly v 111 regulovaných subjektoch, z toho v 75 regulovaných subjektoch zistil 231 porušení zákona. Kontroly vykonával na základe plánu kontrolnej činnosti a na základe podaní fyzických a právnických osôb.

Zameranie kontrolnej činnosti

- elektroenergetika a plynárenstvo na:
 - overenie súladu vykonávania regulovanej činnosti s povolením na podnikanie v energetike
 - dodržiavanie cenovej regulácie
 - dodržiavanie pravidiel trhu s elektrinou a plynom
 - dodržiavanie štandardov kvality
 - overenie plnenia uložených opatrení na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov
- tepelná energetika na:
 - dodržiavanie cenovej regulácie
 - dodržiavanie štandardov kvality
 - overenie plnenia uložených opatrení na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov
- vodárenstvo na:
 - dodržiavanie cenovej regulácie
 - overenie plnenia uložených opatrení na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov

Prehľad porušení zákona č. 276/2001 Z. z. v regulačných rokoch 2007, 2008, 2009 a 2010 zistených v roku 2010:

1. porušenie § 11 ods. 1 – nevykonávanie regulovanej činnosti na základe oznámenia alebo na základe a v rozsahu povolenia vydaného úradom 15 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 10

- plynárenstva 2
 - iné 3
2. porušenie § 13 ods. 2 písm. a) – nevykonávanie regulovanej činnosti v súlade so zákonom a osobitnými predpismi 19 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 13
 - plynárenstva 2
 - tepelnej energetiky 4
 3. porušenie § 13 ods. 2 písm. b) – nedodržanie určeného spôsobu cenovej regulácie a neuskutočňovanie dodávok tovaru a služieb v súlade so schválenými alebo určenými cenami 117 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 17
 - tepelnej energetiky 81
 - vodárenstva 19
 4. porušenie § 13 ods. 2 písm. c) – nepredloženie návrhu na určenie ceny tovaru alebo služby, ktorých cena je regulovaná, spôsobom a v rozsahu podľa všeobecne záväzného predpisu vydaného úradom 42 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 22
 - plynárenstva 2
 - tepelnej energetiky 4
 - vodárenstva 14
 5. porušenie § 13 ods. 2 písm. g) – nedodržiavanie štandardov kvality dodávaného tovaru a poskytovanej služby ustanovených úradom a nepredkladanie úradu vyhodnotených štandardov kvality dodávaného tovaru a poskytovanej služby v rozsahu podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom 17 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 10
 - plynárenstva 1
 - tepelnej energetiky 6
 6. porušenie § 13 ods. 2 písm. h) – nevykonanie opatrenia uloženého úradom 4 zistenia v oblasti:
 - tepelnej energetiky 4
 7. porušenie § 13 ods. 2 písm. i) – nedodržiavanie pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom 14 zistení v oblasti:
 - elektroenergetiky 14
 8. porušenie § 13 ods. 2 písm. p) – neposkytovanie potrebnej súčinnosti úradu pri výkone pôsobnosti úradu v lehotách určených úradom, najmä neposkytovanie požadovaných dokumentov, pravdivých podkladov a informácií 3 zistenia,

z toho v oblasti:

- elektroenergetiky 1
- vodárenstva 2

Spätnú väzbu o vývoji skutočných nákladov vynaložených na vykonávanie regulovanej činnosti úrad získal z kontrol zameraných na overovanie správnosti a pravdivosti dokladov predkladaných úradu na účely vyhodnocovania vývoja cien a regulácie cien, vykonávaných v kľúčových subjektoch vykonávajúcich regulovanú činnosť: výroba elektriny z domáceho uhlia, distribúcia elektriny a plynu, výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom ako aj odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Informácie získané výstupmi z predmetných kontrol úrad využil pre účely regulácie v nasledujúcom období.

V.2. Opatrenia na odstránenie nedostatkov

Na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly úrad uložil podľa § 5 ods. 3 písm. b) zákona č. 276/2001 Z. z. celkom 120 opatrení,

z toho v oblasti:

- elektroenergetiky 31 opatrení,
- plynárenstva 2 opatrenia,
- tepelnej energetiky 72 opatrení,
- vodárenstva 14 opatrení,
- iné 1 opatrenie.

Úrad uložil regulovaným subjektom vrátiť odberateľom elektriny a tepla finančné prostriedky, ktoré predstavovali rozdiel medzi uplatnenou cenou a cenou, ktorá mala byť uplatnená podľa platných predpisov

v celkovej výške	493 669,67 €
z toho:	
- odberateľom elektriny	1 678,04 €
- odberateľom tepla	491 991,63 €
z toho vo:	
• variabilnej zložke max. ceny tepla	104 166,56 €
• fixnej zložke max. ceny tepla	387 825,07 €

V.3. Pokuty za porušenie zákona uložené na I. stupni správneho konania

Úrad ako vecne príslušný správny orgán podľa § 5 zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a § 5 ods. 1 písm. i) zákona č. 276/2001 Z. z. rozhoduje vo veciach porušenia povinností vyplývajúcich z tohto zákona a osobitných predpisov.

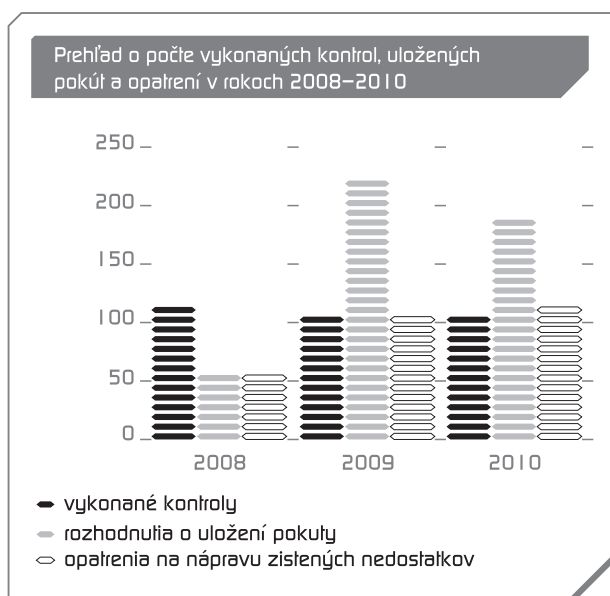
Rozhodnutia o uložení pokuty na I. stupni správneho konania:

Rozhodnutia	Počet	Suma
Vydané	191	351 900 €
Právoplatné	184	393 600 €

V hodnotenom období odbor kontroly ako prvostupňový správny orgán rozhodoval o uložení pokuty za nedodržanie povinností uvedených v § 13 ods. 2 zákona č. 276/2001 Z. z. buď na základe záverov vykonaných kontrol alebo na základe zistení úradu o nesplnení povinností predložiť úradu zákonom ustanovené dokumenty na schválenie, prípadne predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady a informácie. Pokuty ukladal podľa § 16 zákona č. 276/2001 Z. z. Správne konanie na I. stupni bolo začaté voči 191 subjektom, pričom 3 subjekty sa odvolali proti prvostupňovým rozhodnutiam a v jednom prípade došlo k preskúmaniu rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Prehľad o počte vykonaných kontrol, uložených pokút a opatrení v rokoch 2008–2010

	2008	2009	2010
Vykonané kontroly	118	109	111
Rozhodnutia o uložení pokuty	60	229	191
Opatrenia na nápravu zistených nedostatkov	58	113	120

kovateľov distribučných sústav elektriny a prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete a na dodržiavanie štandardov kvality.

Na kontrolu bolo doručených 174 podaní fyzických a právnických osôb celkom, z toho 143 podaní bolo vybavených a 25 podaní bolo čiastočne vybavených, tzn., že budú definitívne vybavené po ukončení kontrol, resp. po ukončení správneho konania a vybavovanie 6 podaní prešlo do nasledujúceho roku.

V centrálnej evidencii petícií a sťažností úradu roku 2010 boli zaevidované:

- 2 petície,
- 3 sťažnosti,

ktoré boli vybavené podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach.

Zo 174 doručených podaní bolo 49 podaní podnetom na začatie kontroly.

V.4. Podnety, sťažnosti

Úrad aj v roku 2010 venoval náležitú pozornosť vybavovaniu podnetov a sťažností fyzických a právnických osôb (ďalej len „podanie“). V záujme ochrany spotrebiteľa prednostne vykonával kontroly na základe podaní, vypracovával odborné stanoviská a komunikoval osobne aj telefonicky s týmito fyzickými a právnickými osobami.

Podania boli smerované, tak ako v predchádzajúcich rokoch, na overenie správnosti uplatnenej ceny alebo tarify za regulovaný tovar alebo službu, na kontrolu oprávnenosti nákladov zahrnutých v regulovanej cene alebo na kontrolu určených podmienok pre uplatnenie ceny, resp. tarify.

Vo zvýšenej miere úrad riešil podania odberateľov elektriny v domácnosti, ktorí vstúpili do procesu zmeny dodávateľa elektriny. Úrad napomáhal eliminovať problémy týchto odberateľov s dodávateľmi elektriny i s distribučnými spoločnosťami. Ďalej sa úrad zaoberal podaniami účastníkov trhu s elektrinou a plynom zameranými na dodržiavanie pravidiel trhu s elektrinou a plynom a nadväzne na dodržiavanie prevádzkových poriadkov prevádz-

VI. Medzinárodné aktivity úradu

V roku 2010 úrad spolupracoval so združeniami energetických regulátorov, či už v rámci Európskeho spoločenstva alebo v širšom medzinárodnom kontexte.

Činnosť Rady európskych energetických regulátorov (CEER) a Skupiny európskych regulátorov pre elektrinu a plyn (ERGEG) je zameraná predovšetkým na vytvorenie jednotného a konkurencieschopného európskeho energetického trhu. Novou inštitúciou, ktorá v roku 2010 začala svoju prípravnú činnosť v oblasti regulácie energetiky Európskeho spoločenstva, sa stala Agentúra pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER). V rámci týchto združení sa zástupca úradu zúčastňoval zasadnutí vrcholných orgánov – Rady regulátorov ACER, valných zhromaždení CEER a zasadnutí predsedníctva ERGEG.

V rámci svojho členstva v organizácii ERRA – Energetická regionálna asociácia regulátorov, ktorá združuje niektoré európske a eurázijské krajiny, sa úrad zapájal do činnosti prostredníctvom členov pracovných skupín, ako aj účasťou vo vrcholových orgánoch. V uplynulom roku bol predseda úradu zvolený do Prezídia ERRA.

Úrad sa aktívne zapájal do činnosti Regionálnej iniciatívy v elektroenergetike pre stredovýchodnú oblasť (ERI CEE), ktorej ďalšími členmi sú Rakúsko (predsedajúci regulátor), Česká republika, Nemecko, Maďarsko, Poľsko a Slovinsko. V roku 2010 prebiehala finálna fáza projektu riadenia preťaženia a alokácie kapacít na cezhraničných profiloch na základe fyzických tokov prostredníctvom spoločnej aukčnej kancelárie regiónu, ktorého cieľom je odstránenie prekážok brániacich voľnému obchodu na regionálnej úrovni a postupné vytváranie jednotného európskeho trhu s elektrinou.

V roku 2010 sa úspešne skončil 18 mesačný twinningový projekt, ktorý bol zameraný na implementáciu európskeho práva v sektore energetiky Azerbajdžanu. Pomoc slovenských expertov z úradu bola ocenená najvyššími azerbajdžanskými a európskymi predstaviteľmi.

VII. Štandardy kvality ako nástroj cenovej regulácie

Vyhodnocovanie štandardov kvality, porovnávanie výkonnosti regulovaných subjektov v oblasti kvality a zverejňovanie dosiahnutých výsledkov sú procesy, ktoré predstavujú efektívny nástroj na stimulovanie regulovaných subjektov.

Po doručení údajov od regulovaných subjektov o dodržiavaní štandardov kvality za kalendárny rok 2009 sa v roku 2010 po prvý krát uskutočnilo vyhodnotenie dodržiavania štandardov kvality. Tieto údaje boli spracované v Správe o plnení štandardov kvality za rok 2009, ktorá bola zverejnená na webovom sídle úradu.

VIII. Oddelená evidencia

Prevádzkovatelia a dodávatelia v elektroenergetike a v plynárenstve v zmysle vyhlášky úradu č. 415/2008 Z. z. predkladajú úradu výstupy z oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, nákladov, výnosov, aktív, pasív a odpisovania vo forme tabuľkových prehľadov a v elektronickej forme podľa vyhlášky a jej príloh najneskôr do 30. júna 2011 za rok 2010.

Hlavným cieľom sledovania tejto činnosti je zabránenie diskriminácii a krížovým dotáciám, t.j. aby jednotlivé subjekty nekompenzovali jednu činnosť inou činnosťou.

Z údajov predložených regulovanými subjektmi úrad spracováva ekonomické modely za účelom zistenia efektívnosti činnosti regulovaných subjektov.

Rok 2010	Elektroenergetika	Plynárenstvo
Počet subjektov, ktoré predložili výstupy z oddelenej evidencie	122	38

Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie

Podľa zákona č. 656/2004 Z. z. regulované subjekty v roku 2010 predložili úradu na schválenie Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie. Úradom schválené pravidlá uplatnia od 1. januára 2011.

Rok 2010	Elektroenergetika	Plynárenstvo
Počet rozhodnutí o schválení pravidiel	179	48

IX. Vybavovanie žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)

Úrad riešil v roku 2010 celkom 70 žiadostí o sprístupnenie informácií (ďalej len „žiadosť“), z ktorých 57 vybavil tak, že požadované informácie sprístupnil, v 11 prípadoch žiadateľovi nevyhovelo a 2 žiadosti postúpil inej povinnej osobe.

Z celkového počtu vybavených žiadostí sa 9 žiadostí týkalo informácií o cenách energií, 9 žiadostí o zaslanie podkladov a dokladov k návrhom cien, 7 žiadostí sa týkalo všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť regulácie jednotlivých sieťových odvetví, v 9-tich prípadoch žiadatelia žiadali informáciu o povoleniach vydaných na podnikanie v regulovaných oblastiach, v 7-mich prípadoch žiadali informáciu o činnosti a pôsobnosti úradu a v 5-tich prípadoch požiadali o výsledky kontroly. Žiadatelia taktiež žiadali informácie aj o platnosti a záväznosti výnosov úradu.

X. Hospodárenie úradu v roku 2010

Úrad pri vynakladaní pridelených prostriedkov štátneho rozpočtu postupoval podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 520/2006 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Úrad splnil záväzné ukazovatele rozpočtu na rok 2010 a hospodáril s pridelenými finančnými prostriedkami nasledovne:

X.1. Plnenie príjmov

Stanovením záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2010 boli úradu rozpísané príjmy v sume 6 639 €.

K 31. 12. 2010 boli príjmy plnené vo výške 340 026 €, z toho zaplatené pokuty uložené úradom regulovaným podnikateľským subjektom v súlade so zákonom č. 276/2001 Z. z. v sume 338 493 €. Náhodilé príjmy dosiahol úrad v sume 1 533 €.

X.2. Plnenie výdavkov

Schválený rozpočet celkových výdavkov na rok 2010 predstavoval sumu 2 770 868 €. Skutočné čerpanie výdavkov k 31. 12. 2010 dosiahlo sumu 2 770 855 €, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %.

Plánovaný počet zamestnancov ako záväzný ukazovateľ stanovený na rok 2010 bol 109. K 31. 12. 2010 bol fyzický stav zamestnancov úradu 93 z toho v štátnej službe 77 zamestnancov a 16 zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme. Celkové plnenie stavu zamestnancov predstavuje 85,3 %.

Bežné výdavky v kategórii tovary a služby na rok 2010 boli rozpočtované v sume 2 736 014 € a čerpané v sume 2 736 011 € a nimi sa pokryli potreby financovania prevádzky úradu.

Kapitálové výdavky boli na rok 2010 rozpísané vo výške 34 854 €. Rozpočet kapitálových výdavkov bol vyčerpaný v sume 34 844 € a to na 100 %. Tieto prostriedky boli použité na nákup softvéru Centrálny informačný systém regulovaných subjektov, 2 kusov serverov a reštrukturalizáciu siete pre úrad a oblastné pracovisko. Nákupy v rámci kapitálových výdavkov boli realizované v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vývoj čerpania rozpočtu v rokoch 2008-2010

Rozpočet	2008	Skutočnosť v €	Plnenie rozpočtu v %	2009	Skutočnosť v €	Plnenie rozpočtu v %	2010	Skutočnosť	Plnenie rozpočtu v %
Príjmy	6 639	11 684	176	6 639	47 417	714,2	6 639	340 026	5121,7
Výdavky celkom	3 166 866	3 164 841	99,9	3 390 861	3 390 848	100	2 770 868	2 770 855	100
Bežné výdavky	3 037 277	3 037 277	100	3 307 876	3 307 865	100	2 736 014	2 736 011	100
Kapitálové výdavky	129 589	127 564	98,4	82 985	82 983	100	34 854	34 844	100